NUMER 118.

DZIENNIK POWSZECHNY

15/27 Maja 1863 r.

BIURO REDAKCJI:
Krakowskie-Przedmieście
Nr. 415.

Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się.

Pismo Urzędowe, Polityczne i Naukowe.

PRENUMERATA:
w Biurze Redakcji
Nr. 415.
Oraz na wszystkich Stacjach Pocztowych w Cesarstwie i Królestwie

Prenumerata w Warszawie:
Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2.
Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Środa, 27 Maja 1863.

Prenumerata na Prowincyi:
Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30.
Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jenerał Mengden donosi drogą telegraficzną, że kapitan Symbirskiego pułku, Kulakow, na czele 2-ch kompanij piechoty i plutonu Sumskich huzarów, rozproszył d. 9 (21) maja, buntowników zebranych w lesie Kadymskim (w powiecie Sejneńskim) i ścigał ich na przestrzeni 30 wiorst. Straciliśmy 5 w zabitych, a 8 w ranionych. Buntownicy stracili przeszło 100 ludzi.

Jenerał Semeka donosi drogą telegraficzną, że pułkownik Emmanuel (dowódca Pawłogradzkiego pułku huzarów), napadł niespodzianie na bandę Friczego, z którą połączyły się szczątki bandy Mystkowskiego i Plucińskiego (pobitej przez jenerała hr. Tolla). Banda składająca się z blisko 2,000 ludzi, została zupełnie pobita i rozproszona. Ścigano ją aż do nocy. Buntownicy stracili kilkuset ludzi, Fricze został zabity; zabrano wszystkie pociągi, broń i całą korespondencję. Nam z frontu ubyło 7 ludzi. Bitwa miała miejsce koło Osuchowa (pomiędzy Wyszkowem a Ostrowem). Buntowników ścigano aż do Białego-błota.

Oddział z 4ch kompanij, służący za eskortę więźniom i rekrutom wysłanym z Lublina, był napadnięty w dniu 13 (25) Maja około południa, koło Wiązowny przez bandę Jankowskiego, liczącą 600 ludzi. Buntownicy zostali odparci i ścigani, poniosłszy znaczne straty; wojsku zabito 1 żołnierza a 8 raniono. Około godziny 5ej wieczorem taż sama banda została atakowana, zupełnie pobita i rozproszona przez oddział wysłany z Mińska. Buntownicy stracili przeszło 60 ludzi w zabitych i 39 w ujętych, oraz wiele broni i bagaże.

Oddział wysłany z Lublina pod dowództwem pułkownika Szeltinga, a drugi wyprawiony z Zamościa pod dowództwem pułkownika Emanowa, składające się razem z 4-ch kompanij i 2 dział, doścignęły w d. 7 (19) maja w lasach Starej wsi koło Tyszowców, połączone bandy Lelewela i Czerwińskiego, liczące 3,000 ludzi i zupełnie je pobiły. Ścigani przez wojska buntownicy, w ucieczce spotkali trzeci oddział idący z Janowa pod dowództwem majora Władimirowa. Wystawieni na krzyżowy ogień, buntownicy zupełnie zostali pobici i rozproszyli się, pozostawiwszy około 250 zabitych na placu. Galicjanie uciekli za granicę, porzuciwszy broń. Wojsko zabrało znaczną jej ilość, a w tej liczbie 160 karabinów gwintowanych.

Ze strony wojska było 14 zabitych, a 44 ranionych.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.—Podaje do powszechnej wiadomości, że dla ułatwienia posiadaczom Listów Zastawnych wylosowanych, oraz kuponów płatnych, odbioru należności wymagalnych za 1e półrocze r. b., przyjmować będzie Listy Zastawne wylosowane, tudzież kupony bieżącego półrocza za rewersami z księgi sznurowej wydawanemi od d. 19 Maja (1 Czerwca) r. b. do d. 6 (18) Czerwca t. r. codzienie wyjąwszy święta, od godziny 10ej z rana do 1ej z południa, a to dla wcześniejszego onych sprawdzenia.

Tak Listy Zastawne, jako też kupony płatne, składane być winny obok oddzielnych deklaracij wyszczególniających je w porządku numerów z oznaczeniem liter, wartości i ilości sztuk pisanych na drukach, które są przysposobione w biurze Dyrekcji Głównej i na żądanie interesentom bezpłatnie udzielane będą. Właściciele Listów Zastawnych lub kuponów na rewersach wymienieni, w terminie prawem oznaczonym, to jest od dnia 10 (22) Czerwca r. b. począwszy, należności niemi objęte, o ile sprawdzenie Listów lub kuponów kwestji nie nastręczy, wypłacone sobie mieć będą.— p. o. Prezesa *Kretkowski.* — Pisarz Asesor Kolegjalny *Brzozowski.*

Dyrekcja Ubezpieczeń.—Zawiadamia, że Główna Kasa Oszczędności z Kantorem Pomocniczym, w Gmachu szkolnym, za Kościołem Ś-go Aleksandra przy Alei Belwederskiej pomieszczonym,—w tygodniu upłynionym do dnia 11 (23) Maja r. b. włącznie, wydała książeczek nowych 11, na które, tudzież na dawniejsze w 150 wnioskach, złożono rsr. 924 kop. 25. Na żądanie zaś 166 uczestników (prócz procentu rs. 97 k. 88, należnego za rok bieżący od całkowitych odbiorów), wypłaciła rs. 9,635 kop. 35 1/2 i umorzyła książeczek 100.—Przeto uczestników 18,722 posiada kapitał rs. 462,900 kop. 84 1/2. — Prezes *Wierniewicz.*— Naczelnik Kancelarji *Słomiński.*

Z Petersburga, 21 Maja.

Słowa wyrzeczone przez Najjaśniejszego Pana do deputowanych moskiewskich i st. petersburgskich starowierców, którzy mieli szczęście przedstawić Jego Cesarskiej Mości najpoddaniejsze pismo w d. 17 kwietnia (v. s.) 1863 r. w pałacu Zimowym.

„Rad jestem widzieć was i dziękuję za współczucie dla sprawy ogólnej. Chcieli was przede Mną oczernić, lecz nie wierzyłem temu i jestem przekonany, że jesteście tak samo wiernymi poddanymi, jak i wszyscy inni. Wyście Moje dzieci, a Ja jestem dla was Ojcem, i modlę się do Boga za was, równo jak i za wszystkich, którzy, tak jak i wy, są blizcy memu sercu."

Najpoddańniejsze pisma.

Od szlachty gubernji smoleńskiej.

„Najmiłościwszy Monarcho!

W wielkich państwowych przekształceniach, dopełnianych za panowania Waszej Cesarskiej Mości, zawistni i nieprzyjaciele Rosji, upatrują zbliżenie tego czasu, kiedy Twoje, Najjaśniejszy Panie, cesarstwo, silne nie tylko samym ogromem rozmiarów, i nie tylko samą liczebnością Twych poddanych, lecz przytem potężne, nowem, dobrze uorganizowanem życiem społecznem, stanie na czele państw europejskich.

Wyniesienie się i dobra organizacja Rosji, trwożące cudzoziemców, stanowią dla nas współczesną potrzebę a jednocześnie naszą dumę i naszą sławę i nie ma ofiar których by nie ponieśli wierni poddani Twoi, dla urzeczywistnienia mądrych planów Waszej Cesarskiej Mości.

I obecnie, przy rozruchach, które wzburzają Królestwo Polskie, przy współczuciu, jakie te rozruchy wywołują w niektórych państwach zachodnich, szlachta smoleńska, idąc za niepowstrzymanym popędem, pospiesza wyrazić Waszej Cesarskiej Mości gotowość, w ścisłym i przyjacielskim związku z innemi stanami, powstania dla obrony honoru narodowego i całkowitej jedności naszej ukochanej ojczyzny.

W ciężkie chwile wojny za ojczyznę, szlachta smoleńska swoją krwią i poświęceniem okazała w czynach nieograniczone przywiązanie do tronu i wytrzymałą miłość ojczyzny.

Najjaśniejszy Panie! Obecne pokolenie szlachty smoleńskiej, pamięta tradycję ojców swych i gotowa jest ją spełnić.

Waszej Cesarskiej Mości
wierni poddani."

(Następują podpisy).

Od wszystkich stanów powiatu juchnowskiego, w gubernji smoleńskiej.

„Najdostojniejszy Monarcho!

Samolubne podniecanie przez Europę polskiego rokoszu, tak zgubne dla wzburzonej prowincji, obraziło ogólno-ludzkie nasze uczucia. Mięszanie się cudzoziemców do naszych spraw wewnętrznych dotknęło narodową naszą dumę. Stale polegając na Twej, Najjaśniejszy Panie, ufności w nieograniczoną gorliwość każdego Rosjanina do obrony życiem i mieniem honoru, tronu i nietykalności ukochanej ojczyzny,—my, wszystkie bez wyjątku stany kraju, złączone w jednomyślnym uniesieniu głębokiej wdzięczności za dobroczynne zamiary, któremi odznaczyło się panowanie Waszej Cesarskiej Mości, przysposabiamy się, na pierwsze skinienie potężnego berła Twego, przypomnieć wrogom Rosji, te karty przeszłości, według których zewnętrzne, nieproszone mięszanie się do wewnętrznych, rodzinnych spraw samobytnych narodów, pobudzając, pod wrażeniem świętego oburzenia, każdego obywatela do czynów miłości ojczyzny, przyczyniało się do wzrostu sławy i potęgi tych narodów, i do dania ciężkiej nauki lekkomyślnym pogwałcicielom zasady nieinterwencji.

Waszej Cesarskiej Mości
wierni poddani."

(Następują podpisy).

Od szlachty kalazińskiej i innych stanów miasta i powiatu.

„Najdostojniejszy Monarcho,
Najmiłościwszy Cesarzu!

Śledząc wzrokiem za wypadkami politycznemi, dotyczącemi drogiej ojczyzny i w obec polskich rozruchów, kalazińska szlachta nie mogła powstrzymać się w dążeniu, wspólnie ze stanem miejskim i czasowo obowiązanymi włościanami, wyrażenia Waszej Cesarskiej Mości, swych szczerych uczuć: aby była nietykalną całość ziemi rosyjskiej.

Wszystkie stany gotowe są z całej duszy, po rosyjsku, wykonywać wszystkie Twe błogie zamiary co do nietykalności ojczyzny i spokojności Twych poddanych.

Waszej Cesarskiej Mości
wierni poddani."

(Następują podpisy).

Od szlachty bielskiej.

„Najjaśniejszy Panie!

Pobudzana nieograniczoną ku Tobie miłością, wiernem przywiązaniem do tronu i gorącem współczuciem dla sławy Rosji—ukochanej naszej ojczyzny, — szlachta bielska, w trwożnej chwili próby, widzi potrzebę wynurzenia przed Tobą wszystkich swych uczuć, wszystkich myśli. Kiedy Ty, w wielkiej Swej duszy zamyśliłeś pobudzić do życia wszystkie drzemiące siły Rosji, kiedy na skinienie Twoje mają powstać na trwałych podstawach sąd, administracja, miejscowy samorząd, wychowanie ludowe,—w czasie tej trudnej epoki burzenia przestarzałego i urządzania nowych zasad,—wrogowie potęgi Rosji marzą skorzystać ze stanu przechodniego, będącego nieuniknionem następstwem wielkich przekształceń, żeby wprowadzić Rosję w te ciasne ramki, z których za panowania sławnych Twych przodków, pod ich kierunkiem, wyprowadzili ją szlachta i lud rosyjski; Rosja otoczyła się morzami i potęga jej stała się strasznym widmem dla zachodu. Zamierzyłeś mądre przekształcenia dla Rosji i chciałeś dać w nich udział i Twym poddanym Królestwa Polskiego; lecz wrogowie porządku. wrogowie wszelkiej państwowej organizacji, wzbudzając rokosz, myślą stawić zawady Twym błogim zamiarom; w zuchwałych swych knowaniach, marzą o znalezieniu współczucia w szlachcie rosyjskiej.

Nie, Najjaśniejszy Panie. W szlachcie rosyjskiej płynie ta sama krew, którą przodkowie nasi przypieczętowali swą wierność do tronu i ojczyzny w chwili prób w 1612 i 1812 roku. Naszem poświęceniem się nieraz już zadziwialiśmy Europę—a teraz mocniej niż niedykolwiek ściśnimy w około Ciebie nasze szeregi; nie zważając na poniesione straty w materjalnej naszej pomyślności, gotowiśmy przynieść ostatni grosz na ołtarz ojczyzny; niech uspokoi się świat i obalą się zawady Twym błogim zamiarom."

(Następują podpisy).

Od kupców miasta Kijowa.

„Najmiłościwszy Monarcho!

Śledząc wzrokiem za wypadkami, dziejącemi się na około nas, z oburzeniem słyszymy o targnięciu się na starożytną własność Rosji, która czasowo była od niej oderwana, słyszymy o dążeniu wystawienia tutejszego kraju za polski, i z największem podziwieniem dowiadujemy się, że roszczenia wrogów naszych rozściągają się nawet do Kijowa.

Historja i cztery miljony ludu rosyjskiego, prawosławnego, zamieszkałego w tutejszym kraju, lepiej niż cokolwiek odpowiedzą, ile jest prawdy w tych roszczeniach.

Lecz my, mieszkańcy Kijowa, najstarożytniejszej stolicy Rosyjskiej, kolebki rosyjskiego prawosławia, nie może milczeć w takiej chwili, uczuwając żywą potrzebę wypowiedzenia przed Tobą, Najdostojniejszy Monarcho, naszych uczuć.

Chcemy powiedzieć, Najjaśniejszy Panie, że teraz, kiedy jasna zorza Twego panowania otworzyła tak wiele nadziei dla Rosji na przyszłość, teraz, więcej niż kiedykolwiek, uczuwamy naszą państwową jedność. Chcemy powiedzieć, że nasze uczucie narodowe, oburza się na te roszczenia.

Nie pragniemy i nie wzywamy próby; lecz jeżeli Opatrzności podoba się zesłać ją na Rosję,—nie będziemy ostatnimi w ofiarach jakie przyniesie lud rosyjski za nietykalność ojczyzny. Na Twe Monarsze słowo, pójdziem z radością i miłością na obronę swej własności, swej świątyni i swego narodowego honoru."

(Następują podpisy).

Od wołogodzkiej gminy miejskiej.

„Najmiłościwszy Monarcho!

Ludy europejskie zapomniały pamiętną naukę dwunastego roku: Wrogi i zazdrośnicy nasi, widząc szybkie, pod Twym, Monarcho, kierunkiem, i coraz większe wzmaganie się Rosji w siły na drodze wewnętrznego urządzenia, podnoszą się znowu i myślą osłabić ją, i znowu leje się krew wiernych Twych synów.

W obec tak smutnych wypadków, wołogodzka gmina kupiecka i mieszczańska uważa za święty obowiązek swój zwrócić się do Ciebie, ukochany Monarcho, i na równi z innymi Twymi wiernymi poddanymi, oświadczyć Ci, że i w północnych okolicach wielkiego Twego państwa, pomimo zimnego klimatu, wrze gorąco w synach Rosji szlachetna krew tych walecznych słowian, którzy uzbrajając się niegdyś za ojczyznę, woleli wszyscy położyć kości na polu walki, niż odstąpić wrogowi choć jednę piędź ziemi rodzinnej. Rozkaż, Najjaśniejszy Cesarzu, a my na monarsze Twe słowo, gotowi jesteśmy złożyć na ołtarzu ojczyzny wszystko: i własne życie, i życie dzieci, i mienie nasze, i pójść wszędzie, gdzie wskaże cesarska Twa prawica.

Waszej Cesarskiej Mości
wierni poddani."

(Następują podpisy).

Od mieszkańców m. Kostromy.

„Najmiłościwszy Monarcho!

Podczas gdy od osoby Twojej schodzi na całą przestrzeń ziemi rosyjskiej miłość i prawda, a my, pod błogim ich wpływem, używamy pokoju i pomyślności,—w obec wypadków, które naruszają Twą spokojność, święty obowiązek wiernych synów kościoła i tronu wzywa nas do zaniesienia do Twego, o dobro Twych narodów dbałego i kochającego serca, i naszego słabego głosu co do nieograniczonego dla Ciebie przywiązania.

Nie posiadamy daru i siły słowa, jakim włada język wymowny; lecz czując w sobie siłę miłości i przywiązania do Ciebie, nie słabnącą w nas do ostatniego tchu życia, ośmielamy się powiedzieć Ci, że siła ta nie pozwala nam namyślać się ani na chwilę przed żadną ofiarą za Twą spokojność i całość Rosji, która spogląda spokojnie na świat Boży oczyma, któreś Ty, Najjaśniejszy Cesarzu, otworzył miłością chrześciańską.

W dowód szczerości wiernopoddańczych uczuć naszych dla Ciebie i nieograniczonego przywiązania do kościoła, tronu i ojczyzny, odwołujemy się do pamięci Minina, sąsiada naszego, i Susanina naszego ziomka: duch ich żyje w nas tak samo, jak i we wszystkich rosjanach.

Mamy szczęście nazywać się Waszej Cesarskiej Mości wiernymi poddanymi."

(Następują podpisy).

Od ufimskiej gminy miejskiej.

„Najdostojniejszy Monarcho!

Przywiązanie i miłość do tronu kupiectwa rosyjskiego znane są oddawna Wam, Monarcho, i zajmują nie jednę stronicę dziejów Rosji. W obecnych czasach, gdy zazdrość wrogów Rosji targa się na jej potęgę i jedność, ufimska gmina miejska uważa za święty swój obowiązek powiedzieć Wam, Monarcho, że taż przychylność i miłość do tronu i Cesarza ożywia i umacnia nas i dzieci nasze, a jedynego Waszego, Monarcho, słowa dość, ażeby Rosja powstała i dowiodła wrogom ojczyzny jak jest silną, bogatą i oddaną swemu Monarsze.

(Następują podpisy).

RZECZY PRAWNE.

STUDIA
NAD
Kodeksem Karnym 1818 r. i późniejszemi prawami kryminalnemi.
przez
Romualda Hube.

II.

Systemat kar.

(Ciąg dalszy, patrz Nr. 115).

Przy oznaczeniu wielkości postanowić się mającéj kary pieniężnéj, niektóre Kodeksa, wyraźnie wkładają na sędziego obowiązek, aby zwracał uwagę na zamożność winnego, a w miarę onéj karę podnosił lub zniżał. Słuszną jest także rzeczą, aby kary pieniężne postanowione za naruszenie porządku miejscowego, obracane były na korzyść dochodów lokalnych, przeznaczonych właśnie na utrzymanie porządku takowego. Rozumie się wszakże samo przez się, że nie potrzeba z tego powodu zbyt szafować karami tego rodzaju, bo wymierzone albo w zbyt wysokich ilościach, albo zbyt często i nierozważnie, mogłyby łatwo pociągnąć za sobą zubożenie ludności, co w rezultacie ostatecznym gorsze by wydało skutki, jak korzyści, któreby się dały osiągnąć przez zebranie lub powiększenie pewnych, choć nader użytecznych funduszów.

Rzędem z karą pieniężną stawiały zwyczajnie dawniejsze prawa kryminalne i karę chłosty, a niektóre z nich łączyły ją jeszcze z karą więzienia. Znany jest w dawnych prawach kryminalnych niemieckich tak zwany Willkommen i Abschied, to jest chłosta wymierzana przy przyjmowaniu do więzienia, na przywitanie więźnia, i przy uwolnieniu z więzienia, na pożegnanie. Wszakże od początku już wieku obecnego, zaostrzenie takowe przestało się pojawiać w kodeksach karnych, a kara chłosty, pozostała tylko jako kara samoistna, albo jako podstawienie kary więzienia, w razie gdyby osadzenie winnego w więzieniu, pozbawiło go środków utrzymania niewinnéj familii, albo też wreszcie jako sposób skrócenia zbyt długiego terminu zamknięcia. Lecz i te zastosowania kary cielesnéj, zaczęły za dni naszych znikać z Kodeksów karnych europejskich, tak iż dzisiaj dwa tylko już są Kodeksa, w których jeszcze zachowana chłosta, a mianowicie saski i austryacki i to ze znacznemi ograniczeniami.

Podług art. 12 Kodeksu saskiego, powtórnie skazani na więzienie ciężkie (Zuchthaus), zamiast innych zaostrzeń, *mogą* być skazani na karę cielesną od 20 do 60 razów, równie podług art. 24 mogą być chłostą ukarani ci, którzy już dwa razy ponosili karę więzienia za samowolne uszkodzenie cudzéj własności i za umyślne skaleczenia i inne tym podobne przestępstwa. Wreszcie dozwala prawo saskie skazywać na chłostę włóczęgów i żebraków.

W nowym Kodeksie karnym austryackim z roku 1852 chłosta, jako kara samoistna za występki i przekroczenia policyjne, postanowiona jest tylko w 27 razach, z tém bardzo ważném ograniczeniem, iż w razach takowych może być jedynie użytą względnie służących i terminatorów i względnie wyrobników najmujących się na dnie lub tygodnie. Dla tychże samych ludzi może być jeszcze kara aresztu zaostrzona chłostą.

Nie trudno dostrzedz, iż chłosta zredukowana do tak szczupłych rozmiarów, i uznana we wszystkich innych razach za karę niewłaściwą i ubliżającą godności ludzkiéj, nieużytecznie zupełnie obciąża skalę kar, i zachowana chyba dla tego tylko, że nie miano dosyć odwagi stanowczo ją odrzucić.

Przekonani jesteśmy, iż przy nowéj rewizyi prawa karnego w Austryi, którą obecnie zajmuje się Ministerium Sprawiedliwości w Wiedniu, kara chłosty stanowczo usuniętą zostanie. I w istocie w chwili kiedy dziesiątki milionów ludzi otrzymują albo już otrzymali prawo obywatelstwa, kiedy tym sposobem i wszyscy najpośledniejsi mieszkańcy podnoszą się w znaczeniu prawnem i zyskują na zacności społeczeńskiéj, i kiedy idzie o wyrobienie w massach godności osobistéj i uczuć prawnéj samoistności, kary cielesne nie są już na czasie.

Bardzo słusznie, mówiąc w ogólności o karach, powiedział jeden z mówców Senatu, przy przedstawianiu naszego Kodeksu karnego: W tworzeniu praw, przed któremi wszystkie klassy mają być równe, należy zawsze mieć przed oczyma, aby nie zniżać klassy wyższe, lecz niższe podnosić do wyższych.

Kraje, które mają posiadłości odległe, mianowicie zamorskie, pomieszczają w skali kar i zesłania; jest to jednak tylko środek pomocniczy, na którym właściwie regularny systemat kar polegać nie może.

Wygnania z kraju, tak często zagrożone w prawodawstwach średniowiecznych, w dzisiejszym stanie stosunków internacyonalnych, także już są niepodobne, chyba tylko jako zaostrzenie na cudzoziemców stale nieosiadłych w kraju po wycierpieniu przez nich kary głównéj i to właściwie do tego kraju, z którego pochodzą.

Nie wielką także przyszłość rokujemy dla przyjętéj mianowicie w Kodeksach włoskich kary, naznaczenia skazanemu przymuszonego pobytu w pewném miejscu. Jest to tak zwane w Kodeksie sardyńskim confino. Rodzaj ten kary we Włoszech, ma głównie na celu oddalenie przestępcy z miejsca, w którem mieszka obrażony, aby odjąć i jednéj i drugiéj stronie możność dalszéj zemsty.

Podobnie i relegacya z gminy, w któréj przebywał przestępca (Kodeks sardyński § 30, Kodeks toskański § 21) nieobiecuje zwłaszcza w krajach nierozległych żadnéj korzyści, a może się stać łatwo przyczyną do popełnienia nowych przestępstw, przez wyrwanie skazanego ze stosunków i związków dotychczasowych, które mu dotąd zapewniały pewien sposób utrzymania.

Zwracamy się do kary więzienia. Na niéj, jak powiedzieliśmy stoi, wyłącznie prawie dzisiejszy systemat karny i w pewnym względzie bardzo słusznie. Nie ma z pomiędzy wszystkich środków karania, tak dawniéj jako i dzisiaj używanych, kary, którąby tak rozmaicie można stopniować jak więzienie. Może być zastosowane i do największych i do najmniejszych przestępstw. Można mu nadać i potrzebną surowość i otoczyć je wszelką ludzką względnością. Nadto w wykonaniu kary więzienia, połączyć dają się wszystkie niemal cele, do których osiągnięcia rozsądny i sprawiedliwy prawodawca zmierzać powinien. Jest ona niewątpliwie najwłaściwszym środkiem sprawiedliwego odwetu za przyczynione przestępstwem złe; jest najstosowniejszym sposobem zabezpieczenia społeczeństwa, od groźnego pogwałciciela jego spokojności i porządku; może też przez stosowny stopień surowości skutecznie wpływać na odstraszenie od popełnienia przestępstwa, a co najważniejsza, przedstawia się nam zarazem jako najdzielniejszy środek do społecznéj i moralnéj poprawy przestępcy.

Stanowić to będzie nie małą zaletę wieku naszego, iż tak skwapliwie zajął się ulepszeniem stanu więzień, że tak stanowczo zaprotestował przeciw dawniejszym nadużyciom, które popełniały się w murach więziennych i że z miejsc ohydy, rozpaczy i zepsucia, utworzył miejsca, z których skazany złoczyńca wraca na łono społeczeństwa albo poprawiony, albo przynajmniéj nie więcéj zepsuty, jak w chwili kiedy do niego wstępował.

Chwała i naszemu krajowi, iż wcze-

Od mieszkańców m. Bobrujska.

„Do Najpobożniejszego, Najsamowładniejszego, Wielkiego Monarchy naszego Cesarza Aleksandra Mikołajewicza Wszech Rosji, w dowód najszczerszej wdzięczności, od parafjan katedralnej cerkwi Mikołajewskiej miasta Bobrujska, w gubernji Mińskiej, najpoddańniejsze pismo.

Z radością i rozrzewnieniem powitaliśmy wielki i święty dla nas dzień Twych, Najdostojniejszy Monarcho nasz, urodzin; z modlitwą w sercu i na ustach przepędzamy takowy.

Cieszymy się z tego, że w osobie Twej, Bóg zesłał nam nowego Mojżesza, nowego Salomona, i błagamy Opatrzność Niebieską, ażeby przedłużyła się na długie a długie lata dnie Twego błogiego panowania.

Lecz Tobie, Cesarzu-Ojcze, znane są dobrze radość i modlitwy za Ciebie wszystkich wiernych synów Rosji; ośmielamy się zaś błagać Cię, ażebyś usłyszał i smutek serc naszych, wywołany w nas przez wrogów Twego tronu i ojczyzny, przez wrogów porządku i powszechnej spokojności. Wiemy, że targnęli się oni na nasze wiernopoddańcze dla Ciebie uczucia, targnęli się na to, co stanowi nasze szczęście, honor i sławę, spotwarzywszy nas przed Tobą, jakoby wszyscy my, mieszkańcy guberni zachodnich, podzielamy ich występne zamiary, jakoby my, na podobieństwo marnotrawnego syna, życzymy sobie opuścić dom rodzicielski i oderwać się od Twego wielkiego, przez Boga pobłogosławionego państwa.

Przed tronem Bożym i Tobą, Wielki Cesarzu-Ojcze, zaświadczamy i przysięgamy, że wrogowie omylili się co do nas.

Do Ciebie, Najdostojniejszy Monarcho, i do Rosji prawosławnej należą serca nasze, życie nasze i mienie! Rzeknij, a przelejemy za Ciebie krew naszą do ostatniej kropli! Nie duch gwałtu i przeciwieństwa włada nami, lecz uczucia które ożywiały niegdyś twierdzych obrońców Minina, Pożarskiego i Palicyna. Radujemy się i szczycimy z tego, że jesteśmy rosjanami i że Ty jesteś naszym Prawosławnym Cesarzem.

Błogo nam żyć i umrzeć w Twej przez Boga pobłogosławionej rodzinie."

(Następują podpisy).

Od tichwińskiej gminy miejskiej.

„Wasza Cesarska Mości!

W odpowiedzi na burzenie się Europy, z powodu rokoszu polskiego, nie sam tylko stan szlachecki, nie sami tylko mieszkańcy stolicy, ale cały naród rosyjski, każde miasto i każda wieś, gotowe są odezwać się z jednozgodnem wynurzeniem zupełnego zaufania i nieograniczonego przywiązania naszego do Waszej Cesarskiej Mości.

Dla tego i my, mieszkańcy miasta Tichwina, postanowiliśmy wszyscy bez wyjątku zaświadczyć przed Tobą, Monarcho, szczerą gotowość naszą poświęcenia mienia i życia za honor ziemi rodzinnej i za nietykalność jej granic. Stulecia ubiegły, a jakkolwiek my, zasłonięci przez panujący Dom Wasz, ani razu nie widzieliśmy zbliska obozu nieprzyjacielskiego, lecz żyje w nas duch dawnych nowogrodców, a spokojny nasz lud, na pierwsze wezwanie Waszej Najwyższej woli, zamieni się w oka mgnieniu w głośny obóz dla obrony ojczyzny.

Osłonięci świętą opieką Tichwińskiej Matki Boskiej i ożywieni pełnem zapału przywiązaniem do Cesarza Wyswobodziciela, przysięgamy, Monarcho, stanąć silnie za Rosję."

(Następują podpisy).

Od wałdajskiej gminy miejskiej.

„Najmiłościwszy Monarcho!

Wrogi Rosji, którzy zaburzyli królestwo polskie i zachodni kraj naszej ojczyzny, dążą do oderwania niektórych prowincij, od najdawniejszych czasów do Rosji należących; życzą oni nie szczęścia Polsce, lecz zguby Rosji, powołanej przez Waszą Cesarską Mość do nowego życia historycznego.

Słysząc głosy zanoszone do Ciebie, Monarcho, przez niektóre miasta i gminy, my, mieszkańcy miasta Wałdaju, błagamy Najwyższego, ażeby odwrócił od naszej ojczyzny działania wojny, lecz wszyscy gotowi jesteśmy pośpieszyć na wezwanie do obrony ojczyzny.

Rozkaż, Monarcho, a my, mieszkańcy miasta Wałdaju, jeżeli tylko potrzeba będzie dla całości i szczęścia naszej ukochanej ojczyzny i Twej spokojności, przelejemy do ostatniej kropli krew naszą i zawsze gotowi będziemy iść tam, gdzie wskaże Twa monarsza ręka.

Waszej Cesarskiej Mości
wierni poddani."

(Następują podpisy).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne sprawozdanie.

Jakkolwiek ostatnie depesze z Ameryki utrzymują, że jen. Hooker cofnął się w największym porządku za Rappahanock, jakkolwiek zapewniają, że wkrótce na nowo rozpocznie działania wojenne, wszelako klęska poniesiona przez związkowych musi być znaczna, kiedy opinja publiczna za pośrednictwem dzienników, domaga się wyznaczenia innego dowódzcy, wymieniając nazwiska to jen. Heintzelmana, to jen. Mac Clellana, to znów jen. Fremont i jen. Sickler. Według ostatnich wiadomości z Ameryki rząd waszyngtoński postanowił wprowadzić w wykonanie uchwalone prawo co do poboru do wojska. Każdy stan będzie podzielony na okręgi, w których wyznaczeni do każdego powiatu urzędnicy, będą mieli poruczone dopełnienie poboru w jak najkrótszym czasie. Jednakże dzienniki angielskie wątpią, aby p. Lincoln miał odwagę posunąć się aż do tej ostateczności, lub żeby ludność Stanów północnych pozwoliła mu pójść tą drogą, ponieważ żywioły które służyły do utworzenia armji związkowej zupełnie zostały wyczerpane. Depesza z Nowego Jorku donosi, że prezydent Lincoln wydał proklamację, dotyczącą utworzenia nowej armji za pomocą poboru, lecz niewiadomo, czy tą drogą potrafią zebrać dostateczną ilość ludzi do zapełnienia szczerb poczynionych w armji związkowej.

W Turynie mocno zajmowano się mową tronową, którą d. 25 b. m. miały być otwarte nowe posiedzenia izby. Kiedy jedni powiadają, że Wiktor Emanuel w mowie tej zapowie zajęcie przez załogę mięszaną francuzko-włoską, okręgów państwa papiezkiego graniczących z prowincjami neapolitańskiemi, według drugich mowa tronowa z lekka tylko dotknie polityki zagranicznej, lecz z naciskiem będzie wspominała o konieczności użycia surowych środków przeciw obu krańcowym stronnictwom. Depesza podająca treść tej mowy, wspomina o konwencji wojskowej zawartej z Francją w celu położenia tamy rozbójnictwu. Deputowani dotąd nie mogli jeszcze porozumieć się co do wyboru nowego prezesa izby; zdaje się, iż najwięcej głosów teraz ma za sobą p. Lanza.

Korespondencje z Aten przedstawiają w ciemnych barwach stan tego kraju, gdzie panuje zupełny bezrząd i gdzie co chwila nowe popełniają się nadużycia i gwałty. Na armję nie można liczyć co do utrzymania bezpieczeństwa i spokojności publicznej, żołnierze bowiem dają głównie przykład gwałtów i zaburzeń. Uzbrojone bandy, najswobodniej dochodzą do przedmieść stolicy. Rabunek i gwałt są faktami codziennemi i popełniane bywają z niesłychanym cynizmem; demoralizacja co raz bardziej się rozszerza.

Według korespondencji z Raguzy, zaczyna okazywać się wielkie rozdrażnienie pomiędzy muzułmanami Bośnji i Hercegowiny a rządem tureckim; szczególniej zaś w Hercegowinie gdzie ludność muzułmańska mniema, iż oddała rządowi znaczne usługi, stan rzeczy jest dosyć groźny. Uwięzienie sprawców demonstracji przeciw chrześcjanom wzbudziło niezadowolnienie arystokracji, nieprzyjaznej rządowi i okazującej największą pogardę dla chrześcjan.

Urzędowa gazeta Koburgska donosi, że dwa rządy, Badeński i Sasko-Koburgski porozumiały się co do swego stanowiska na sejmie związkowym, w kwestji księstw duńskich. Żądają one, aby w razie gdyby Danja nie chciała spełnić swych zobowiązań z roku 1851 i 1852, przywrócono prawa księstw tych z przed 1848 roku.

Donoszą z Paragwaj, że ponowienie traktatu pokojowo-handlowego, przed dziesięciu laty zawartego z Francją, przyjęte zostało z ogólnem zadowoleniem, ponieważ doświadczeniem swierdzone zostały korzystne skutki tego traktatu i zupełna harmonja we wzajemnych stosunkach obu krajów. Urzędowy dziennik paragwajski wylicza korzyści wynikające dla kraju przymierza z Francją i wynurza podziękowanie mieszkańców za przychylne usposobienie wyrażone przez Cesarza Napoleona dla rzeczypospolitej paragwajskiej i młodego jej prezydenta, w liście własnoręcznym, doręczonym temu ostatniemu przez sprawującego interesa Francji, przy zamianie ratyfikacji. Stan wewnętrzny tej rzeczy pospolitej bardzo był pomyślny; rząd jenerała Lopez codzień silniej się utrwalał przez okazywaną mu przez ludność sympatję a ulepszenia materjalne dalej były prowadzone.

(Mon., Patr., J. des Déb.)

Ameryka.

Buenos Ayres, 12 *Kwietnia.* Wybory które odbyły się 29-go Marca w celu zmiany części członków ciała ustawodawczego prowincjonalnego, któremu powierzone zostało zanominowanie nowego gubernatora Buenos-Ayresu na trzy lata, zajmowały głównie publiczność tutejszą w ciągu dwóch ostatnich tygodni. Wybory te odznaczyły się, jak to bywa często w tym kraju, nadużyciami i wypadły na korzyść tak zwanych separatystów, którzy dążą do tego, ażeby interesa i autonomja prowincji Buenos-Ayres nie zostały poświęcone interesom narodowym.

Federaliści wywołali nowe zamieszki w okolicach Rioja. Na pierwszą wiadomość o wtargnięciu rokoszan do Korduby, rząd narodowy posłał do Rosario oddział wojska pod dowództwem ministra wojny. Niebawem atoli uspokojono się co do skutków tego zaburzenia, które już przytłumionem zostało. Dla zapobieżenia na przyszłość podobnym zamieszkom, rząd postanowił atakować w jego schronieniu jen. Penalosa, dowódcę rokoszan, oraz zająć militarnie kilka punktów terytorjum Rioja, w celu stanowczego przywrócenia w tej części rzeczypospolitej spokojności.

Budowa oddawna projektowanej drogi żelaznej pomiędzy Kordubą a Rosario została zadecydowaną. W tym celu zawarto z pewnem towarzystwem angielskiem kontrakt, a prezydent miał udać się wkrótce do Rosario, na uroczystość inaguracji nowych robót.

Austrja.

Wiedeń, 23 *Maja.* Jak donosi *Lloyd*, gubernator siedmiogrodzki, FMP. hr. Crennewille, mianowany został przez Cesarza pełnomocnym komisarzem królewskim na sejmie siedmiogrodzkim. Wiadomo, że na mocy § 6 tymczasowej organizacji sejmowej, wyznaczony przez monarchę pełnomocny komisarz królewski, może z polecenia cesarskiego posiedzenia sejmu otworzyć, odroczyć i zamknąć.

Potwierdza się, że podróż p. Beusta do Berlina ma na celu nie tylko kwestję polityki handlowej, lecz także reformę związkową. Pod pierwszym względem, misja tego męża stanu uwieńczoną została powodzeniem, lecz w kwestji reformy związkowej, Prusy trwają stale przy swym dotychczasowym sposobie zapatrywania się na nią, tak, iż pod tym względem nie należy spodziewać się żadnych ustępstw. Gabinet wiedeński zamierza wystąpić w przyszłym miesiącu z nowemi propozycjami, a w sferach tutejszych panuje przekonanie, że propozycje te wywrą wielki wpływ na całe Niemcy. O ile dotąd wiadomo, chodzi tu jedynie o niejaki postęp, o rzeczywiste rozszerzenie dawnych, najskromniejszym nawet wymaganiom nieodpowiadających propozycij co do reform. Tak np. w miejsce zgromadzenia delegowanych, ma być zaprojektowana perjodycznie zgromadzająca się reprezentacja narodu niemieckiego, jako organiczna podstawa związku. Stanowienie nowych praw zasadniczych dla związku i zaprowadzanie zmian w dawnych, zależałoby od przyzwolenia tej reprezentacji. Przyzwolenie to byłoby również niezbędnem dla wszystkich praw stanowionych na mocy kompetencji związku. Uchwalanie wydatków na cele związkowe, jak niemniej podatków dodatkowych na potrzeby nadzwyczajne związku, wymagałoby także spółdziałania reprezentacji. Ta ostatnia kontrolowałaby obok tego stan kas i rachunki związku, a zwiększenie kontyngensu związkowego podczas pokoju byłoby zależnem od uchwały tejże reprezentacji. Uregulowanie systemu celnego i handlowego, należałoby wyłącznie do atrybucij związku. Nareszcie ustanowionyby został sąd niezależny, z obywateli złożony, do rozstrzygania kwestij prawnych, związku dotyczących.

Arcyksiążę Ludwik Wiktor, najmłodszy brat Cesarza austrjackiego, ma poślubić arcyksiężniczkę Marję Teresę, starszą córkę arcyksięcia Alberta. Podług innej pogłoski, baron Rotszyld, członek izby panów, ma być mianowany radcą tajnym. Byłby to pierwszy w Austrji przykład wyniesienia izraelity do tej godności.

Zdrowie feldzeugmistrza hr. Degenfelda, ministra wojny, budzi wielkie obawy. Zamierza on udać się do wód karlsbadzkich, a następnie przepędzi kilka miesięcy w Kairze. Jako następcę jego w sferach dobrze zawiadomionych wymieniają FMP. barona Henikszteina, który nie odgrywał dotąd żadnej przeważnej roli. Pochodzi on z rodziny bankierów wiedeńskich tegoż nazwiska. Firma Henikstein i S-ka należy do liczby pierwszych domów handlowych Wiednia.

Danja.

Kopenhaga, 18 *Maja.* Król przyjmował w zamku Skodsborg deputację, która doręczyła mu adres rigsraadu. Jego Królewska Mość powitał uprzejmie komisarzy i polecił im wynurzyć w jego imieniu podziękowanie całej radzie państwa.

Rigsraad uchwalił jednozgodnie udział jaki królestwo Duńskie i Szlezwig powinne wziąć w sumie 100,000 talarów, przeznaczonych jako wiano dla księżniczki Aleksandry duńskiej, obecnie księżny Walji.

Na posiedzeniu z 16-go b. m., w rigsraadzie ukończone zostały rozprawy nad reformą celną. Większa część proponowanych poprawek, zgromadzenie odrzuciło, a z wyjątkiem kilku mniejszej wagi modyfikacij, pierwotne propozycje gabinetu zostały utrzymane. Przeniesienie ewentualne linji celnej z nad Elby nad Ejderę, stanowiące stronę polityczną nowego prawa, było przedmiotem dość żywych rozpraw. Tylko prawy kraniec głosował przeciw projektowi, który przyjęty został większością 30 głosów przeciw 7-u.

Turcja.

Aleksandrja, 12 *Maja.* W piątek wieczorem, 8-go b. m., książę Napoleon i księżna Klotylda przybyli niespodzianie do portu tutejszego, na pokładzie jachtu cesarskiego „Prince Jérôme". Spodziewano się ich nie tak wcześnie, gdyż telegram donosił, że opuścili Neapol w tym właśnie dniu, w którym tu przybyli. Wylądowanie odłożone zostało do dnia następnego. Wówczas francuzi i włosi wsiedli do łodzi ozdobionych flagami narodowemi, które uformowały od jachtu do dekarkaderu pałacu Rassetine podwójny szpaler. Konsul jeneralny francuzki i kilku oficerów marynarki udali się na jacht dla złożenia hołdu księciu i księżnie. Następnie dostojni podróżni przyjmowali deputację francuzów zamieszkałych w Aleksandrji i przybyłych na jacht dla powitania księcia i księżny. O 9-ej zrana 9-tego bieżącego miesiąca książę złożył wice-królowi, w pałacu Rassetine, wizytę urzędową, a w godzinę potem księżna udała się do haremu, gdzie z polecenia wice-króla, towarzyszyli jej Nubar-Pasza i Mourad-bej. Księżna przypatrywała się z wielką ciekawością urządzeniu haremu i przyjęła śniadanie podane na sposób arabski. Wice-król oddał o drugiej po południu księciu Napoleonowi wizytę, poczem wśród uszykowanych szeregiem statków francuzkich i włoskich i wśród salw z okrętów wojennych, w porcie stojących, wspaniała szalupa odwiozła księcia, księżnę i ich orszak z jachtu na brzeg, zkąd powóz czterokonny zawiózł ich Cesarskie Wysokoście do pałacu wice-króla, położonego na brzegu kanału. W poniedziałek, 11-go b. m., książę i księżna odbyli przejażdżkę powozem, a następnego dnia wyjechali do Kairu.

Francja.

Paryż, 22 *Maja.* Dzisiejszy *Monitor* ogłasza następujący list p. Persigniego, ministra spraw wewnętrznych do prefekta Sekwany, p. Haussmanna.

„Paryż, 21 maja 1863. Panie prefekcie! Pospieszam z odpowiedzią na raport pański o pogłoskach, krążących w 2-m okręgu wyborczym Paryża, według których, rząd wahając się walczyć przeciwko p. Thiersowi, miał zamiar cofnąć jego współzawodnika, p. Devinck. Upoważniam pana do zaprzeczenia tym pogłoskom w najkategoryczniejszy sposób. Gdyby p. Thiers oddając cześć wielkości nowego cesarstwa, stawiał się do głosowania powszechnego, jako zwolennik naszych instytucij, rząd z sympatją byłby powitał jego powrót do życia publicznego; lecz skoro tylko zgodził się wrócić do niego na zgromadzeniu dawnych stronnictw, składających się wyłącznie z jawnych nieprzyjaciół Cesarza i Cesarstwa, w zamiarze stania się ich obrońcą, sam uczynił niepodobnem przyjęcie, do jakiego skłonny był rząd względem znakomitego historyka Kosulatu i Cesarstwa. Czy pan Thiers stawia się do głosowania powszechnego z niechęcią lub przeciwnie, czy zechce lub nie wyjaśnić swe stanowisko, wszelka wątpliwość jest już niemożebna. Pozostanie on reprezentantem systemu rządu potępionego przez Francję, a a przeciw któremu, z tej zasady, rząd obowiązany jest walczyć. P. Thiers zanadto jest uczciwym człowiekiem, aby ktokolwiek mógł go oskarżać, że składa przysięgę z zamiarem jej niedotrzymania; lecz p. Thiers pragnie przywrócenia systemu rządu, który okazał się zgubnym dla Francji i dla niego samego; systemu schlebiającego próżności kilku jednostek a zgubnemu dla pomyślności wszystkich; przenoszącego władzę z jej naturalnej podstawy, rzucając ją na pastwę namiętnościom mównicy; zmieniającego płodny ruch czynu na jałowe agitację wyrazów; systemu, który w ciągu ośmnastu lat sprowadził tylko niemoc wewnątrz a słabość zewnątrz, a który rozpoczęty zaburzeniem, prowadzony wśród odgłosów zaburzenia, skończył się na zaburzeniu. Nie, panie prefekcie, w obec powiększonej Francji, w obec tej Francji, która zyskała taką pomyślność i świetność od czasu jak p. Thiers i jego towarzysze nie rządzą sprawami państwa, w łonie tego ogromnego miasta, dziś najspokojniejszego, najbogatszego i najpiękniejszego w całym swiecie,—nie, tam głosowanie powszechne nie postawi przeciw rządowi, który wyciągnął kraj z przepaści, ludzi, którzy go w nią wtrącili. Przyjm pan i t. d. Minister spraw wewnętrznych, F. de Persigny." List ten zaprzeczając pogłoskom co do zaniechania kandydatury p. Devinck, wskazuje, z jaką upoczywością władza pragnie porażki p. Thiersa. Z rozkazu podobno Cesarskiego, list ten rozlepiono na ulicach 2-go okręgu wyborczego. Nie wiadomo, jakie sprawił wrażenie na masie ludności, lecz w sferach politycznych żywo został przyjęty, i nie można powiedzieć, aby był zbytecznie pochwalony. *Journal des Débats* i *Presse* zaraz wystąpiły przeciw temu listowi z zarzutami, z dwóch przeciwnych sobie stanowisk.

Sprawa wyborcza, zupełnie zajmując umysły, puściła w zapomnienie sprawy zewnętrzne. Powiadają, że p. Burée, poseł francuzki w Atenach, otrzymał polecenie od rządu francuzkiego opuszczenia tej stolicy, w razie gdyby podobne do ostatnich nadużycia powtarzały się w tem mieście i pozostawały bezkarne.

Wieść o zamiarze wysłania do Meksyku całej dywizji piechoty, dotąd się nie sprawdza, lecz wkrótce może się stać prawdopodobną. Obecnie udaje się tylko 400 do 500 artylerzystów i inżynierów, z trzema mającemi się wysłać baterjami. Pomiędzy bole-

---

śniéj jak gdzieindziéj znalazł się w nim mąż stanu, który za jedną z zagadek czynnego swego życia obrał sobie urządzenie i ulepszenie więzień krajowych.

Zboczylibyśmy od celu naszego, gdybyśmy tutaj chcieli wykładać co i jakim sposobem uczynione zostało za dni naszych w różnych krajach w celu urządzenia więzień i zamienienia ich na instytuta nietylko skutecznéj repressyi przestępstw, ale i społecznéj i moralnéj poprawy skazanych na nie winowajców. Pozostaniemy w granicach sobie zakreślonych i wskażemy tylko, jak nowe prawa karne stopniują karę więzienia pod względem jéj gatunków i czasu trwania, jak opisują sposób jéj wykonania, jak ją zaostrzają i łagodzą, aby przekonać się, coby można w danym razie z korzyścią zastosować i do nas, i coby jeszcze na drodze przedsięwziętych ulepszeń uczynić wypadało.

Już powiedzieliśmy, że Kodeks nasz z 1818 r. przy opisaniu różnych gatunków kary więzienia, znacznie złagodził rozporządzenia austryackie.

Wiemy nadto, iż Kodeks 1818 roku odróżnia sześć gatunków więzień: 1) więzienie warowne wieczne, 2) więzienie warowne na czas, 3) więzienie ciężkie, 4) dom kary i poprawy, 5) areszt publiczny i 6) areszt policyjny, Czasowe zamknięcie stopniuje znowu tak: *a*) więzienie warowne od 15 do 20 lat i od 10 do 15 lat; *b*) więzienie ciężkie od 6 do 10 lat i od 3 do 6; *c*) dom kary i poprawy od 1 roku do lat 3, od 3 miesięcy do roku i od 8 dni do 3 miesięcy; podobnie frakcyonuje areszt publiczny; areszt zaś policyjny stanowi tylko do dni 3, albo do dni 6, albo wreszcie do dni 8.

Zobaczmy jakie pod tym względem zasady przyjęte zostały przez nowsze Kodeksy karne.

Kodeks wirtembergski, badeński i saski, odróżniają cztery gatunki więzienia: więzienie ciężkie (Zuchthaus) na całe życie, więzienie ciężkie na czas, dom roboczy (Arbeitshaus), i proste więzienie (Gefängniss) z dwoma poddziałami, z których wyższy nazywa Kodeks wirtembergski i badeński — Kreisgefängniss, a saski — Landesgefängniss, i niższy, który nazywa Kodeks wirtembergski-Bezirksgefängniss, badeński - Amtsgefängniss, a Saski-Gerichtsgefängniss. Równie i Kodeks bawarski odróżnia cztery gatunki więzień, nadaje im jednak w części inne nazwiska — i tak na pierwszém miejscu stawia więzienie ciężkie *na całe życie* (Zuchthaus), na drugiém więzienie ciężkie *czasowe*, na trzeciém więzienie proste (Gefängniss) w dwóch formach, to jest w Zuchthausie lub w tak zwaném więzieniu okręgowém (Bezirksgefängniss), na czwartém wreszcie miejscu — areszt. Najprostszy systemat podziałów przyjmuje Kodeks pruski, — odróżnia bowiem trzy tylko gatunki kary więzienia: więzienie ciężkie (Zuchthaus) na całe życie, więzienie ciężkie czasowe i więzienie proste (Gefängniss). Tenże sam systemat napotykamy w Kodeksie oldenburgskim. Nowy Kodeks austryacki z r. 1852 pod względem rozdziału więzienia na gatunki, w ogólnych zarysach odróżnia także trzy tylko gatunki więzień, to jest: więzienie na całe życie (lebenslänglicher Kerker), więzienie czasowe (zeitlicher Kerker) i areszt; — różni się jednak w tém od zasad przyjętych przez Kodeks pruski, o czém później jeszcze obszerniéj wspomnimy, iż więzienie czasowe rozdziela na ciężkie i proste, i areszt na surowy (strenger Arest) i prosty.

Z pomiędzy praw włoskich, Kodeks rzymski staje obok praw niemieckich, odróżniających cztery gatunki kary więzienia — stanowi bowiem: galery wieczne, galery na czas, roboty publiczne (opera publica) i zatrzymanie proste (detencione). Kodeks toskański przeciwnie wchodzi w systemat pruski i odróżnia trzy tylko gatunki więzień: więzienie wieczne (ergastolo perpetuo), więzienie ciężkie czasowe (casa di forza) i więzienie proste (carcere). Wreszcie Kodeks sardyński, który właściwie jest niczém inném, jak naśladowaniem prawa francuzkiego, oznacza pięć gatunków kary więzienia, a mianowicie: roboty ciężkie (lavori forzali) na całe życie, roboty ciężkie na czas, rekluzyą (reclusione), więzienie czyli karcer (carcere) i areszt (aresti).

Najwięcéj odcieni kar więzienia przedstawia Kodeks karny hiszpański, odróżnia bowiem dwanaście gatunków więzień — naprzód dwa różne więzienia wieczne (cadena perpetua i reclusion perpetua), potém trzy stopnie więzień czasowych na zbrodnie, z których każden rozkłada się na dwa gatunki paralellne, czyli sześć gatunków więzień czasowych na zbrodnie (cadena temporal — reclusion temporal; presidio mayor — prison mayor; presidio menor-prison menor); daléj dwa gatunki paralellne więzień poprawczych (presidio correccional-prison correccional) i areszt większy (aresto mayor); wreszcie areszt mniejszy (aresto menor).

Co do terminów, w jakich wymierzają się kary czasowe, także niema między Kodeksami zgody, mniéj więcéj jednak obok różnicy postanowień, przebija się pewna dążność do niejakiego zbliżenia.

Więzienie ciężkie w większéj liczbie Kodeksów niemieckich rozciąga się do 20 lat zamknięcia — tylko Kodeks wirtembergski przedłuża je do lat 25, a Kodeks saski lubiący często nadzwyczajności, nawet do lat 30. Kodeksy włoskie jednozgodnie przyjmują jako maximum więzienia ciężkiego lat 20. Więcéj różnią się Kodeksy w oznaczeniu minimum — austryacki zniża je do 6 miesięcy, saski do roku jednego, inne Kodeksy, jako to pruski i oldenburgski spuszczają więzienie ciężkie do lat 2, inne jak badeński i toskański do lat 3, bawarski znowu do lat 4, a rzymski do lat 5. Nareszcie sardyński Kodeks tak jak francuzki, na ciężkie roboty stanowi minimum lat 10, lecz dla następnéj zaraz kary (reclusione), zaliczonéj równie do rzędu kar głównych, oznacza termin od 3 do 10 lat. Od zasad tych nie wiele oddala się i Kodeks hiszpański, przyjmując dla sześciu gatunków wyższych więzień czas od 4 do 20 lat.

Można więc powiedzieć, że jest niejako już zgoda na to, aby więzienie ciężkie nie przekraczało czasu lat 20, — nie ma tylko zgody i daleko jeszcze od niéj, co do oznaczenia minimum.

Termin kar niższych od więzienia ciężkiego, w najdłuższym swym rozmiarze dosięga w Kodeksie francuzkim, rzymskim i austryackim minimum więzienia ciężkiego i nie przekracza go, — przeciwnie we wszystkich innych Kodeksach zachodzi nad minimum takowe, i tak: w prawie pruskiém, gdzie minimum więzienia ciężkiego spuszcza się do 2 lat zamknięcia, kara więzienia prostego w maximum dochodzi do lat 5, a w prawie karném wirtembergskiém, gdzie minimum więzienia ciężkiego jest lat 5, dom roboczy stanowi się od sześciu miesięcy do lat sześciu, a proste znowu więzienie od dnia jednego do lat dwóch. Podobnie i w prawie sardyńskiém karcer dochodzi do lat 5, kiedy tak zwana rekluzya stępuje do lat 3.

(dalszy ciąg nastąpi.)

snemi stratami poniesionemi przez francuzów w Puebli, wymieniają i kapitana od zuawów p. Sparre, syna jenerała wojsk francuzkich. Wczoraj odprawiono zostało nabożeństwo żałobne za jenerała Vernhet de Laumière, na którem reprezentował Cesarza, jeden z jego adjutantów. Obrzędowi temu, dopełnionemu w kościele Św. Filipa de Roule, przewodniczył marszałek Regnault de Saint-Jean d'Angely.

Włochy

Turyn, 20 *Maja*. Krążą pogłoski o rychłej zmianie gabinetu; mianowicie o urzeczywistnieniu kombinacji, o której mówią od kilku miesięcy, a mającej na celu stanowcze rozwiązanie dawnego stronnictwa większości, które popierało silnie p. Ratazzego i złączenie go z odcieniem, popierającym obecny gabinet. Niektóre dzienniki utrzymują, że panu Lafarina ofiarowano miejsce ministra rolnictwa i handlu i że takowe przyjął, lecz także przepowiadają rychłe objęcie przez p. Ricasolego prezydencji gabinetu. Co do tej ostatniej pogłoski, nie ulega wątpliwości, że p. Ricasoli jest najznakomitszą osobą, jaka wzniosła się we Włoszech po śmierci hrabiego Cavoura, dla tego bardzo naturalnie imię tego męża stanu zawsze jest powtarzane, ilekroć idzie o nadanie nowego kierunku i silniejszego popędu zarządowi. Lecz okoliczności nie zdają się przychylne wejściu p. Ricasolego do urzędowania. Obok zbyt wyrazistego znaczenia, jakieby nadał gabinetowi, na którego stanąłby czele, polityka wewnętrzna i zewnętrzna Włoch obecnie w zbyt ciasnych dla niego zamknięta jest granicach, i dopóki będzie utrzymywane *status quo*, dopóty pogłoski o powrocie pana Ricasolego do gabinetu, o ile się zdaje, będą przedwczesne.

Utrzymują, że pomiędzy Włochami a Francją toczą się nowe układy w przedmiocie rękojmi, żądanych przez pierwsze z tych mocarstw, w celu zabezpieczenia swych granic od wkroczeń band rozbójniczych. Według krążących pogłosek, ogłoszenie dokumentów, zebranych przez komisję parlamentarną, zależy od rezultatu obecnie prowadzonych układów. Zresztą stanowcze postanowienie wkrótce będzie przyjęte, bo Włochy mogą wprost odezwać się do rządu papiezkiego, mając dowody stosunków jego z bandami.

Statystyka prac izby mającej być teraz zamkniętą, dosyć jest ciekawa. Posiedzenia jej zostały otwarte wkrótce po wcieleniu dokonanem dnia 17-go lutego 1861 r. Pierwsze przyjęte przez nią prawo, nadało Wiktorowi-Emanuelowi tytuł Króla włoskiego. Izba ta odbyła 417 posiedzeń. Rząd wniósł 430 projektów do prawa, z tych pomimo licznych interpelacij, zabierających wiele czasu, izba uchwaliła 229; 179 wcale nie weszło na porządek dzienny, a 15 zupełnie cofnięto. Z początku więcej zabierały czasu spory stronnicze, później izba gorliwiej zajmowała się rzeczywistą, pożyteczną pracą. W przeciągu tych posiedzeń, zmieniło się pięć gabinetów: hr. Cavoura, barona Ricasolego, p. Ratazzego, p. Fariniego i p. Minghettego. Parlament włoski przeszedł ciężkie przesilenia, a kiedy wspomnieć na żywioły, wchodzące do jego składu, wysłane z różnych prowincij, po raz pierwszy biorących udział w życiu konstytucyjnem, nie można nie oddać słusznych pochwał pracom, mającym na celu utrwalenie, pośród mnóstwa przeszkód, na stałych podstawach, bytu królestwa włoskiego. Dzieło zjednoczenia zrobiło ogromne postępy, lecz jeszcze parlament nie mógł go uzupełnić.

Minister oświecenia publicznego przesłał do Władz okólnik pobudzający je do gorliwego nadzoru nad rozwojem ukształcenia i wychowania w zakładach prywatnych. W ogóle pragnie on aby zakłady te postawiono na stopie odpowiedniej wymaganiom społecznym i politycznego stanowiska Włoch. Wyraża także życzenie, aby zachęcano do utworzenia pensjonatów żeńskich na wzór francuzkich, szwajcarskich, belgijskich i niemieckich.

Osoby zaproszone na uroczystość otwarcia kolei żelaznej z Ankony do Peskary powróciły onegdaj w nocy utrudzone umęczeniem, gorącem, i co gorsza głodem. Rozdano zbyt znaczną liczbę biletów i towarzystwo nie dosyć było przewidujące. Książe Humbert wszędzie witany był oznakami najwyższego zapału; radość ludności nie da się opisać. Jest to także nowy krok ku zjednoczeniu.

Księżna Genui wczoraj opuściła Neapol wraz z swym synem i córką: jutro wieczorem ma stanąć w Turynie. Przy odjeździe neapolitańczycy wynurzyli życzenie, aby mogli jak najprędzej oglądać z powrotem bratowę króla, której pobyt w Neapolu wielu zjednał stronników domowi sabaudzkiemu w południowych Włoszech. Księżna Genui wraz z całą rodziną królewską ma być obecna przy otwarciu parlamentu.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Nowy-Jork, 9 *Maja*. Jazda związkowa pod dowództwem jen. Stonemana, w wyprawie ku Richmond zniszczyła kilka mostów i przecięła komunikację kolei żelaznych w różnych punktach. — Związkowi zajęli wielki port odnogi Gibson. — Prezydent Lincoln wydał proklamację mającą na celu przysposobienie nowego poboru do wojska przez konskrypcję. Krąży pogłoska, że miejsce jen. Hooker ma objąć jen. Heintzelmann. Dzienniki demokratyczne żądają, aby Mac Clellan został mianowany głównodowodzącym. Dziennik *Herald* obstaje za zastąpieniem Hookera przez jen. Sicklera. Stronnictwo republikańskie domaga się, aby jenerałowi Fremont oddano jakie ważne dowództwo.— W Nowym-Jorku miał miejsce meeting demokratyczny, żądający zakończenia wojny.

Londyn, 25 *Maja*. Parowiec *Europa* przywiózł wiadomości z Nowego Jorku z 14 b. m., według których jenerał Grant na głowę pobił 11,000 skonfederowanych o 4 mile na południe od Port-Gibson w Missisipi; 12,000 związkowych zajęło najodleglejsze pukta na rzece York i zniszczyło mosty w okolicach Maison Blanche. Jenerał Stonewall Jackson, w skutku amputacji ręki umarł; umarł także jenerał Van Dorn. Według wiadomości z tejże daty jenerał Halleck przeszkodził posunięciu się naprzód jen. Hookera. Krążą pogłoski, że jen. Lee zamierza przeprawić się przez Rappahannock i uderzyć na jen. Hookera. Na moście pod Waszyngtonem ustawiono baterję. Jenerał Grant w Missisipi otoczył korpus Jacksona, tak że skonfederowanym nie pozostawało, jak tylko przebić się przez związkowych.

Turyn, 25 *Maja*. Parlament dziś został otwarty. W mowie tronowej Król pomiędzy innemi powiedział: Dziękuję wam za dokonane prace; utrwaliły one prawa narodu i jedność Włoch. Potrafię strzedz te prawa. Mowa tronowa ubolewa z powodu śmierci Cavoura, wspomina że wszystkie prawie mocarstwa uznały Królestwo Włoskie; Włochy okażą się przychylnemi prawom i swobodom narodowości. Taż mowa dalej wspomina o małżeństwie Królowej Portugalji, traktatach handlowych, i wskazuje postępy w armji i marynarce. Bardzo byłoby upragnionem żeby Włochy mogły ufać własnym siłom i tak przez Europę były uważane. W niektórych prowincjach bezpieczeństwo publiczne wymaga silnych środków; rząd spełni swój obowiązek. Francja uznała konieczność zawarcia w tym celu konwencji wojskowej. Mowa tronowa dalej wspomina o robotach publicznych, ujednostajnieniu prawodawstwa, reorganizacji finansów, kończy się zaś słowami: Celem naszego życia jest utrwalenie swobody a z swobodą i niezależnością uzyskanie zjednoczenia.

Wiedeń, 24 *Maja*. Według telegraficznej depeszy z Konstantynopola z dnia wczorajszego, nadeszły tam wiadomości z Durazzo o zamierzonym wylądowaniu w Albanji ochotników z Neapolu. Wiadomości ze źródeł włoskich donoszą o tworzeniu się band burbońskich w Vallona. Ukazanie się eskadry włoskiej, powiększyło niepokój. Na wyspie Kandji, emisarjusze greccy wywołali zaburzenia.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Dzień wczorajszy był na pół pogodny i chłodny. Od rana aż do godziny 6-ej wieczorem niebo całkiem zachmurzone, później zaczęło się wypogadzać, od godziny 8-ej wieczorem zupełnie pogodne. Średnia temperatura dnia jest $8\frac{3}{5}$,— największe ciepło dochodziło 11, najmniejsze $7\frac{1}{5}$ stopnia Réaumura. Barometr szybko wznosił się,—średnia jego wysokość jest 748,84 milimetrów. Wiatr panował zachodni mierny, wieczorem północny słaby. Elektryczność 31 stopni.

— We wsi Gleba, gminie Ostrołęka, pow. Ostrołęckim, dnia 26 Marca r. b., jak się domyślają, skutkiem wypadłej iskry z komina na dach, wszczął się pożar, który zniszczył trzy domy mieszkalne i dwadzieścia pięć zabudowań ekonomicznych, ubezpieczonych na rs. 740; przyczem pogorzelcy ponieśli straty na 717 rs. w gotowych pieniądzach, inwentarzu żywym, zbożu, odzieży i rozmaitych sprzętach gospodarskich.

— W ziemi Kozaków Orenburgskich odkryto cztery nowe pokłady złotodajne: pierwszy odkryty został przez kupca Potieszina z Jekaterinburga, w okręgu 8-go i 9-go pułków; drugi przez sekretarza kolegjalnego Jepanesznikowa, w okręgu 8-go pułku; trzeci przez kupca Sokołowa, delegowanego pani Denisow, a czwarty przez mieszczanina Stepanowa, wysłanego przez kupca Kukolnika, w tymże samym okręgu 8-go pułku.

— *Węgiel kamienny w gubernji tulskiej*. Ciągłe trzebienie lasów w osiedlonych gubernjach Rosji, oddziaływa szczególniej na drożyznę drzewa, która tak dotkliwie czuć się daje biedniejszym mieszkańcom miejskim. Trudno sobie wystawić do jakich rozmiarów dojdzie ta drożyzna w przyszłości i jakie klęski za sobą pociągnie, skoro ilość lasów zupełnie się zmniejszy. Pisano już nieraz o tem i wykazywano konieczność skuteczniejszej eksploatacji kopalni węgla kamiennego, który z takim pożytkiem zastępuje opał drzewny i tak znakomicie się przyczynia do rozwoju przemysłu fabrycznego.— Do liczby gubernij w których znajdują się pokłady węgla kamiennego, należy i gub. tulska. Bogate kopalnie tego produktu trafiają się szczególniej nad brzegami rzek w powiatach: krapiwenskim, opojewskim i tulskim. W niektórych miejscach grubość pokładów dochodzi jednego sążnia. Węgiel ten należy do gatunku *szarego*. Niedawno kilka pudów tego węgla dostarczono do St. Petersburga z okolic Tuły, a po dokonanej przez chemików tamecznych analizie okazało się, że w stu częściach węgla tulskiego, znajduje się tylko około trzynastu materij niepożytecznych. Taki węgiel nie tylko jest dobrym dla fabryk i użytku domowego, ale jeszcze, jak twierdzą pomienieni chemicy, może być doskonale używany na kolejach żelaznych — tych wielkich niszczycielach lasów i drzewa. Wiadomość o tym węglu jest dla Tuły tym bardziej na dobie, że coraz więcej zaczynają mówić o drodze żelaznej z Moskwy na Tułę, tak koniecznej do połączenia południowych stron Rosji z stolicami. — Zresztą kwestja dobroci węgla tulskiego stwierdzona już jest faktem. Zbudowana w roku zeszłym pod Tułą fabryka cukru Wernekina jest już w biegu i idzie pomyślnie przy pomocy węgla kamiennego, dostarczanego z majętności Chomiakowych, o dziesięć wiorst od Tuły. Tutaj są główne kopalnie węgla, a oprócz tego powzięto projekt wydobywania mineralnego oleju czyli fotożenu, dla oświetlenia Tuły i innych znaczniejszych miast gubernij sąsiednich.

— Dnia 10 kwietnia zmarł we Florencji znakomity uczony Jan Chrzciciel Amici, znany optyk i astronom, urodzony w Modenie w 1784 r. Już od lat młodych pracował on nad konstrukcją narzędzi astronomicznych, przez długi czas wykładał matematykę na uniwersytecie modeńskim, a od roku 1831 był dyrektorem tamecznego obserwatorjum astronomicznego. W tym ostatnim charakterze, Dr. Amici zbogacił wiedzę astronomiczną wielu ważnemi spostrzeżeniami i odkryciami. Opisał on gwiazdy podwójne, obliczył za pomocą nowego mikrometru djametr biegunowy i zwrotnikowy i t. d. Dr. Amici wsławił się głównie wynalezionemi przez siebie i wydoskonalonemi narzędziami optycznemi; już na początku b. stulecia zbudował on teleskop wielkich rozmiarów, w którym użył źwierciadła elektrycznego do zmniejszenia aberracji sferycznej. Z liczby wielu wynalezionych przez niego narzędzi optycznych, na szczególną zasługuje uwagę mikroskop achromatyczny, za pomocą którego robił obserwacje nad krążeniem soków w roślinach, nad wymoczkami i nad tajemnicą zapładniania roślin; rezultata tych spostrzeżeń Dr. Amici komunikował licznym akademjom, których był członkiem. W ostatnich latach swego życia, przedsięwziął on konstrukcję źwierciadła wklęsłego o 5 stopniach średnicy, w którym to celu laboratorja ludwisarni wojskowej w Pawji oddane były do jego rozporządzenia.

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Wspominanego już przez nas dzieła, *Krajobrazy Polskie*, wydawanego przez p. Alfreda Schouppego z tekstem p. Anczyca, pod opieką Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych, wyszedł już na widok publiczny zeszyt pierwszy, zawierający dwa rysunki z podróży na Łysą Górę: *Dąb historyczny w Guzowie* i *Zamek w Szydłowcu*, a oprócz tego, dla urozmaicenia, jeden rysunek z podróży w Tatry, przedstawiający *Nowy Targ*. Pierwszy ten zeszyt w zupełności odpowiedział oczekiwaniom, tak pod względem rysunku, odbicia, jak i tekstu. Wydawca chcąc ułatwić nabycie tego tak użytecznego dzieła, postanowił rozsprzedawać je nietylko całemi tomami, ale i pojedynczemi zeszytami.

— Na ostatniem posiedzeniu wydziałów handlowego, przemysłowego i statystycznego, niemieckiego towarzystwa historycznego w Pradze, prof. Böhme odczytał część pierwszą zapowiedzianego przez się traktatu „O lichwie i jej skutkach" *(Ueber Zinswucher und seine Folgen)*. Po określeniu pojęcia o lichwie, jako wyzyskiwaniu, za pomocą udzielania pożyczki, czyjego położenia krytycznego, prelegent zwrócił uwagę na to, że handel wymaga koniecznie zniesienia stopy procentowej, dla handlu bowiem niezbędny jest szybki i zyskowny obrót kapitału. Następnie prof. Böhme, powołując się na dzieje, objaśnił stosunek kapitału u ludów starożytnych. Mojżesz, prawodawca izrealitów, wiodący ich z Egiptu do nowej ojczyzny, którą musieli wpierw zdobyć, miał do czynienia z narodem jednolitym, który nie znał prawie różnicy pod względem położenia majątkowego. Mojżesz przeto wzbronił izraelitom pobierania jakichkolwiekbądź procentów. Podobnież stosunki znajdujemy u spartańczyków: równy podział posiadłości ziemskiej, wyłączne poświęcenie się zawodowi wojskowemu, bicie ciężkiej monety z nieszlachetnego kruszcu, pogarda dla zbytków i sztuk pięknych, jak najumiarkowańsze potrzeby,—wszystkie te okoliczności przyczyniały się do tego, że zapotrzebowanie kapitałów było u tego narodu prawie żadne. W Atenach przeciwnie, rozwój handlu, kwitnący stan sztuk pięknych i nieograniczona stopa procentowa (dochodząca do 36 od sta),—wszystko to razem wzięte spowodowało wielki napływ kapitałów, co dało temu małemu narodowi możność wzniesienia wspaniałych budowli i prowadzenia kosztownych wojen. — W przyszłym swym odczycie, prof. Böhme zwróci uwagę na procenta i lichwę u rzymian, tudzież u niemców w wiekach średnich i za nowszych czasów, a nareszcie przejdzie do środków, które bez zaszkodzenia swobodnemu, na zasadach ekonomji narodowej opartemu obrotowi kapitałów, skrzyżują zgubne działania lichwiarzy.

— W epoce wiosennej w Paryżu, dzieła dotyczące wsi nie są rzadkością: wyrastają jak liście na drzewach; i nieraz też wiatr jesienny je unosi jak pożółkłe liście. Taki jednakże los, nie spotka świeżo tam wydanej pracy hrabiego Guy de Charnacé, noszącej skromny tytuł: *Studja nad ekonomją wiejską (Études d'économie rurale)*. Dziś każdy już pojmuje ważność tej nauki, a dzieło wspomnione, równie przyda się człowiekowi światowemu, jak gospodarzowi rolnemu, amatorowi koni, jak i ekonomiście. Roztrząsa ono zadania obecnie zajmujące umysły, dotyczące chowu koni, bydła, owiec, trzody chlewnej, wystaw prowincjonalnych i międzynarodowych, taniego mięsa, rolnictwa we Francji, Anglji i innych krajach, nawodnień, osuszania za pomocą sączków i t. d. Bardzo ciekawym jest artykuł, zawierający historję ras końskich we Francji od Ludwika XIV. Rolnicy znajdą w tej książce głęboką znajomość ich potrzeb, rozumną obronę swych interesów. Dążenia autora, zgodne są z duchem swobody handlowej, która w ostatnich czasach zyskała przewagę. Hrabia de Charnacé, w tem dziele, okazał wiele talentu i zasłużył się sprawie postępu.

— Wystawa urządzona przez wiedeńskie towarzystwo starożytności, dała zachętę temuż towarzystwu do wydania szkicu archeologicznego „O pastorale" *(Ueber den Krummstab)*, napisanego przez Dra Karola Lind'a. Jest to wielce ciekawa książeczka, bardzo pięknie wydana i ozdobiona cynkografiami.

FINLANDJA.

(Dokończenie, obacz Nr. 111).

W Finlandyi oddawna już, tak władze cywilne jak i duchowne, dokonywają spisy ludności i układają tablice dotyczące: liczby nowonarodzonych, zmarłych, zaślubionych, opodatkowanych i t. d. — Wiadomości te koncentrują się w senacie, i z powodu swej szczegółowości, stanowią wyborny materjał dla statystyka kraju. — Mieszkańców w Finlandyi obecnie znajduje się około 1,800,000 ludzi, t. j. na całej jej przestrzeni (6,835 jeogr. mil kwadr.) przypada po 263 dusz na jednę milę kwadr. Pod względem gęstości osiedlenia, Finiandja zajmuje nie tylko ostatnie miejsce między wszystkiemi krajami Europy, ale zarazem jest jedną z najmniej zasiedlonych części Rosji europejskiej. (Z wyjątkiem jedynie wojska Dońskiego, gdzie na każdą milę kw. przypada 239 dusz). — Pod względem zaś ilości mieszkańców w 8miu jej gubernijach (Aboskiej, Wazaskiej, Wyborgskiej, Kuopioskiej, Ulleoborgskiej, Tawasthuskiej, Niulandzkiej i S. Michelskiej), najbardziej zasiedlone z nich są: Niulandzka, Aboska i Tawasthuska, a najrzadziej: Kuopioska i Ulleoborgska.— Ludność tak jednych jak i drugich skoncentrowała się głównie albo nad brzegami mórz i jezior, albo rzek i dróg wielkich; pośrednie zaś przestrzenie, niekiedy na wirost kilkanaście, są zupełnie puste. — W tych jednakże miejscach, gdzie ludność jest więcej nagromadzoną, rzadko przemieszkiwa ona w wielkich gromadnych wsiach (z wyjątkiem Ostrobotnji, niektórych miejscowości gubernji Aboskiej, wschodniej części guberni Niulandzkiej i zachodniej Wyborgskiej) a po większej części w rozrzuconych na znacznej od siebie odległości, oddzielnych mieszkaniach i chatach. Jakkolwiek jednak te ostatnie są rozrzucone, jednakże liczba dusz na każdą przypadających jest nader znaczna (szczególniej w gubernji Niulandzkiej, Aboskiej i Wyborgskiej) i wynosi średnio od 10 do 13 dusz). — (Z państw europejskich, Prusy, najgęściej zamieszkałe, mają średnio tylko po 8 dusz. — Co się tyczy przyrostu mieszkańców, liczba urodzeń przewyższa stale cyfrę zmarłych (w stosunku 1%), tak iż Finlandja porównawczo zajmuje średnie miejsce między innemi państwami. — Podług obliczeń profesora Baranowskiego, średnia cyfra życia w Finlandyi wynosi dla mężczyzn— nieco więcej jak 26, a dla kobiet około 29 lat. [1]) Kobiety więc średnio żyją przeszło trzy lata dłużej jak mężczyzni i to stanowi znaczną przewagę liczby pierwszych nad ostatnimi.

Mało jeszcze rozkwitły przemysł fabryczny, nieznaczny handel wewnętrzny i szczególniejsza skłonność Finlandczyków do rolnictwa, są głównemi przyczynami, dla których znaczenie i liczba miast w Finlandyi są nader ograniczone.—Tylko strefa nadbrzeżna w porównaniu obfitsza jest w miasta, co wyjaśnić łatwo większym handlem zewnętrznym i żeglugą, które je podtrzymują.— Rzemieślnicy, nie wielka liczba kupców, klasa uczących i uczniów [2]) stanowią przedewszystkiem większość ludności tych miast.— Inne osoby, jako to: sędziowie powiatowi, urzędnicy policji ziemskiej, fochtowie koronni i lensmany, wolą mieszkać powiększej części w własnych niewielkich siedzibach, lub we wsiach, wynajmując mieszkanie u włościan. — Dla tego to ludność miejska, wzrastając nader powolnie, ma się do wiejskiej jak 7 do 93 [3]). Z miast najludniejszemi są Helsingsfors i Abo, gdzie się koncentruje trzecia część całej ludności miejskiej Finlandyi: — ludność zaś 22 miast nadmorskich, ma się do pozostałych piętnastu wewnętrznych jak $4\frac{3}{4}$ do 1.

Pod względem stanów mieszkańcy Finlandyi dzielą się: na szlachtę, duchowieństwo, mieszczan i włościan. Przywileje *szlachty* zasadzają się: na uwolnieniu ich od podatków osobistych; na prawie posiadania majątków szlacheckich (Allodial-Träsle), wolnych od rozmaitych ciężarów ziemskich; na prawie ulegania, w razie niektórych występków, wyższym sądom--Hofgericht (wszystkie te prawa, przez postanowienia senatu i komisji wyborczej uchwalono przedstawić przyszłemu sejmowi do zniesienia), i wreszcie na prawie, dla najstarszego w rodzinie, zasiadać na sejmie i brać udział w prawodawstwie kraju.

Pod imieniem duchowieństwa rozumieć należy nietylko osoby duchowne zostające przy kościołach i parafijach, ale także i wszystkich zostających przy uniwersytecie i szkołach, nauczycieli i urzędników z ich rodzinami. — Przywileje tego stanu zawierają się w wolnem od opodatkowania użytkowaniu z majątków przeznaczonych na jego utrzymanie, w uwolnieniu od niektórych podatków osobistych i w prawie wybierania deputowanych na sejm (po jednym z każdego probostwa).

Mieszczanie czyli klasa miejska, korzystają z prawa swobodnego handlu i przemysłu, których żadna gałęź za monopol uznaną być nie może. — Wszystkie potrzeby księztwa powinny być zaspokajane przez publiczną licytację, dla podania sposobności temu stanowi przyjmowania udziału w dostawach. — Stan rzemieślniczy dzieli się na cechy, ale i u tych wszelkie stanowisko wyłączne uważane jest za bezprawne.— Oprócz tego mieszczanie każdego miasta mają prawo wysłać deputata na sejm, przedstawiać rządowi kandydatów na burmistrzów, wybierać członków magistratu czyli ratusza i rozrządzać kasą miejską. — Wreszcie *stan włościański* dzieli się na włościan *rządowych* i *szlacheckich*, oraz na *niezawisłych posiadaczy gruntów* (Kröno-Frälseoch Skathe Bönder). — Włościanie rządowi wnoszą do skarbu ustanowiony podatek za uprawiane przez siebie grunta, i w razie regularnego opłacania tych podatków i należytego dozoru nad majętnością, mają prawo przekazywania jej swym następcom. — Jeśli włościanin taki wniesie do skarbu podatki odrazu za lat trzy, to grunt staje się jego własnością a on posiadaczem samoistnym, jakkolwiek ustanowiony podatek gruntowy winien być po dawnemu corocznie uiszczany do skarbu. — Włościanie szlacheccy używają praw osobistych, nadanych wszystkim obywatelom finlandzkim, ale rzeczywiste ich położenie zależy od kontraktu zawartego z posiadaczem dóbr. — Włościanie samoistni rozporządzają swym majątkiem zupełnie swobodnie, i mogą go sprzedawać lub zapisywać podług woli. — Wszyscy w ogóle włościanie mają prawo rozwożenia i sprzedawania w Finlandyi, oraz wywożenia za granicę, na własnych statkach, płodów rolniczych i własnych. — Rządowi i samoistni stanowią na sejmie czwarty stan i dla tego mają prawo wybierania na sejm po jednym deputowanym z każdego powiatu. —

Wszyscy pozostali mieszkańcy Finlandyi rozmaitego zajęcia, nie stanowią oddzielnego stanu i dla tego nie wysyłają reprezentantów na sejm. [4])

Prawa konstytucyjne Finlandji, oparte na starodawnych prawach szwedzkich a potwierdzone manifestami Cesarzów rosyjskich, dla wszystkich obywateli tego kraju są następujące:

1) *Pod względem swobody osobistej*. Każdy obywatel Finlandyi jest osobiście swobodny, i nikt bez sądu formalnego, nie może być pozbawiony życia lub honoru. Każdy powinien być sądzony na zasadzie postanowień istniejących, i nikt nie może być pozbawiony wolności bez sądu, z wyłączeniem przestępców kryminalnych, schwytanych na miejscu przestępstwa, lub jeśli aresztowanie w sposób prawny uznane będzie za nieodzowne.

2) *Pod względem majątku*. Nikt, bez śledztwa i wyroku prawnego, nie może być pozbawiony majątku ruchomego i nieruchomego.

3) *Pod względem swobody wyznania*. Wszystkie wyznania chrześcijańskie używają zupełnej tolerancji. — Jednakże prawo zajmowania urzędów pozostawione jest tylko osobom wyznania luterskiego, reformowanego lub prawosławnego. Jeśli zaś kto, będąc ochrzcony i wychowany w panującej religii luterskiej, przejdzie z niej na inną, ten zostaje pozbawiony praw cywilnych. — Dzieci rodziców różnych wyznań powinny przyjąć wyznanie ojca.

4) *Pod względem prawa podawania próśb*. — Każdy obywatel księztwa ma prawo za pośrednictwem senatu udać się do Najjaśniejszego Pana z prośbą najpodanniejszą, nie tylko w interesach prywatnych, ale i w sprawach dotyczących pomyślności ogólnej.

5) *Pod względem znajmowania urzędów*. W obec wyżej wspomnionego warunku, aby do urzędów przypuszczane były jedynie osoby wyznania luterskiego, reformowanego lub prawosławnego, postanowiono, iżby przy obsadzania posad kierowano się głównie względem na zdolności, doświadczenie i zasługi. — Co się tyczy mianowania na urzędy postępowanie jest trojakie: wyższe stopnie (zaczynając od pułkownika) udzielane bywają bezpośrednio przez Najjaśniejszego Pana; niższe — wybierają się z trzech kandydatów przedstawianych przez zwierzchność, a nakoniec jeszcze niższe, osadzane są wprost przez wyższą zwierzchność. – Wszyscy sędziowie, jakiegokolwiek stopnia, są nietykalni i bez sądu nie mogą być pozbawieni swych miejsc.— Toż samo się odnosi i do innych urzędników, z wyłączeniem wyższych (zaczynając od pułkownika) których Monarcha, bez żadnego śledztwa może usuwać od obowiązków, w razie jeśli ich uzna niegodnymi swego zaufania.

[1]) Podług obliczenia p. Diwilar, średnia długość życia mieszkańców Francji wynosi nieco więcej nad 30 lat, a zatem nie wiele więcej jak w Finlandyi.

[2]) W Finlandyi przypada 1 uczeń na 13 mieszkańców.

[3]) We Francji stosunek ten jest jak 23 : 77; w Austrji 24 : 76 i w Prusach 27 : 72; a w Anglji 50 : 50. Tęgoborski (Etudes sur les forces productives de la Russie)

[4]) Liczebna ilość mieszkańców Finlandji wszystkich stanów wyznania luterskiego jest następna:

Stan szlachecko-rycerski	2,820	dusz.
Stan naukowy —	6,714	„
Inne stany szlachetne	141,090	„
Stan mieszczański —	18,261	„
Rolników —	1,494,402	„
Rozmaitej klasy ludzi	169,448	„
Razem	1,705,735	dusz.

W dniu wczorajszym, na targach odbywających się w urzędzie konsumcyjnym miasta Warszawy, płacono za wiadro okowity próby 10 od rs. 1 kop. $45\frac{1}{2}$ do rs. 1 k. 50, za garniec od kop. $47\frac{1}{2}$ do kop. 49.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z dnia 26 Maja

Monety.			żądano rsr.	żądano kop.	płacono rsr.	płacono kop.
Pół-Imperjały Rosyjskie.			—	—	—	—
Dukaty Holenderskie nowe ważne.			—	—	—	—
Papiery.						
Obligi Skar. za 100 rs. (oprócz kuponu)			84	38	—	—
Listy Zast. III-go Okresu serya 1 i 2 (oprócz kuponu) za 15 rs. ditto Serja II.			14	97	14	$94\frac{1}{2}$
Akcje Głównego Towarzystwa Rossyjskiego dróg żelaznych.			114	—	113	50
Obligi współki Żeglugi Parowej w Królestwie Pols: po rs. 750.			—	—	—	—
Akcje Współki Żeglugi Parowej po rs. 100			83	—	82	—
Akcje Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej po rs. 100			86	—	85	—
ditto 500			—	—	—	—
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Wied.			74	—	73	—
Wexle.						
Berlin	100 Tal.	2 M.	97	$87\frac{1}{2}$	—	—
„	100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Gdańsk	100 Tal.	2 M.	—	..	—	—
„	100 Tal.	k. t.	--		—	—
Hamburg	300 BMk	2 M.	148	50	—	—
Londyn	1 Ft. St.	3 M.	6	60	—	—
Moskwa	100 Rs.	1 M.	—	—	99	—
Petersburg	100 Rs.	1 M.	—	—	99	25
„	100 Rs.	k. t.	—	—	—	—
Paryż	300 Fr.	2 M.	78	90	—	—
„	300 Fr.	1 M.	—	—	—	—
Wiedeń	150 Złr.	2 M.	89	10	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obligów Skarb. rs. — k. $62\frac{2}{9}$
„ od Listów Zastawn: III-go Okresu k. $25\frac{2}{3}$

KURSA TELEGRAFICZNE

z Berlina z dnia 26 Maja.

	żądają	płacą
5ta Pożyczka Rossyjska	—	$89\frac{1}{2}$
6ta „ „	—	96
Obligacje Skarbowe 4%	—	$80\frac{1}{4}$
Listy zastawne 4%	—	$91\frac{1}{8}$
Bilety Banku Rosyjskiego	—	$91\frac{1}{2}$
Weksle na Warszawę		$91\frac{1}{4}$
„ Petersburg 3 tygodniowy		$101\frac{1}{4}$
„ Londyn 3 miesięczny	—	$620\frac{3}{4}$
„ Paryż 2 „	—	$79\frac{11}{12}$
„ Hamburg 2 „	—	$150\frac{3}{4}$
„ Wiedeń 2 „	—	$89\frac{3}{4}$
Żyto na targu	—	$45\frac{3}{4}$
„ na dostawę późniejszą	—	46
z Paryża.		
Renta 3% bez kuponu	—	69 40
Akcje kredytu ruchomego		14 28

Liverpool, 25 *Maja*. Dziś sprzedano 8,000 wańtuchów bawełny; ceny się wznoszą.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIADOMIENIA.

(N. D. 2246) *Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy.*

W zastosowaniu się do art. 127 ustawy o wyrobie i sprzedaży wódki, oraz § 82 Instrukcji w rozwinięciu tejże ustawy wydanej, Magistrat w wykonaniu zarazem reskryptu Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 6 (18) Lutego 1863 r. Nr. 6086/1377, podaje niniejszem do wiadomości utrzymujących w tutejszym mieście dystylarnie, składy hurtowe, i szynki wódek, oraz szynki samego piwa, wreszcie cukiernie, że podług tychże przepisów termin do wykupna patentów na wyszczególnione tu zarobki propinacyjne na rok następny, zakreślony jest po koniec miesiąca Lipca r. b., że zatem z wykupnem patentów propinacyjnych w terminie powyż wskazanym pospieszyć winni. Przedewszystkiem zaś obowiązani są zgłosić się po kwalifikacją przepisami wskazaną do Komisarza Administracji właściwego Cyrkułu, i następnie zyskać upoważnienie z Magistratu do wykupna patentu.

Ostrzega się, że niewykupujący w tym terminie patentu, na rok następny 1863/4 utraci niezawodnie i bezwarunkowo prawo do zarobkowania jakiem się trudnił, i toż zarobkowanie wzbronionem mu będzie.

Warszawa d. 24 Kwiet (6 Maja) 1863 r.
p. o. Prezydenta,
Szambelan Dworu,
JEGO CESARSKO KRÓLEWSKIEJ MOŚCI,
Z. Hr. Wielopolski,
Naczelnik Kancelarji, Luceński.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 2326) *Rejent Kancelarji Ziemiańskiej Gubernii Warszawskiej w Kaliszu.*

Zawiadamia iż toczy się postępowanie spadkowe po:

1. Łucji z Packich i Józefie małżonkach Kubala, jako właścicielach części dóbr Srocka z Okręgu Piotrkowskiego lit. A. oznaczonej.

2. Janie Niepomucenie Kaczmarskim, jako współwłaścicielu sumy rs. 480 na dobrach Ligocie z Okręgu Wieluńskiego w Dziale IV. wykazu pod Nr. 23 lokowanej.

3. Po Franciszce Mani, współwłaścicielce nieruchomości we wsi Dóbrcu Wielkim Ogu Kaliskim pod Nr. 52 położonej.

4. Po Michale Gałczyńskim, jako wieczystodzierżawnym posiadaczu folwarku Poniatówek położonego w dobrach Poniatowie z Okręgu Poneartskiego, a w dziale III wykazu hypotecznego tychże dóbr Poniatowa pod Nr. 12 uregulowanego, składającego się zaś: z 26 hub, 3 morgów, 54 prętów, 18 pręcików miary magdeburskiej gruntu, tudzież po właścicielu sumy rs. 3,440 kop. 44 1/2 lokowanej na dobrach Wyrębowie z Okręgu Szadkowskiego w Dziale IV. wykazu hypotecznego pod Nr. 11, zawiadamiam, oraz że do regulacji wszystkich tych spadków oznaczony jest termin na dzień 2 (14) Grudnia 1863 r. w mej kancelarji urzędowej w mieście Kaliszu.

Kalisz d. 9 (21) Maja 1863 r.
Edward Milewski.

OBWIESZCZENIA HYPOTECZNE.

(N. D. 2280) *Sąd Pokoju Okręgu Kraśnickiego, Wydział Hypoteczny.*

Z powodu żądania nowej regulacji hypoteki nieruchomości, jako to: części domu budowanego Nr. policyjnym dawniej 20 teraz 27 oznaczonego, wktórym jest urządzone mieszkanie na górze, kramica czyli sklep i mieszkanie na dole, oraz podsienie po za domem, nakoniec komora budowana w sieni przechodniej do domu po Moszku Grosgold prowadzącej, w mieście Kraśniku położone

Zawiadamia interesentów, że takowa regulacja nastąpi w Sądzie tutejszym w dniu 16 (28) Sierpnia 1863 r.

Wzywa przeto tychże, aby do takowej osobiście lub przez pełnomocnika swego zgłosili się celem przedstawienia swych żądań i usprawiedliwienia ich, niezgłaszający się w terminie oznaczonym, podpadną skutkom prekluzji w art. 154 i 160 prawa hypotecznego z r. 1818 przepisanej.

Ogłoszenie decyzji jaka wydaną będzie w skutek regulacji, nastąpi w dniu 19 (31) Sierpnia r. b. na posiedzeniu Sądu i od tegoż dnia czas do odwołania się od niej upływać zacznie.

Kraśnik d. 3 (15) Maja 1863 r.
Podsędek, Matraszek.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 2108) *Rząd Gubernialny Augustowski.*

Z powodu niedoszłej do skutku w pierwszym terminie licytacji na dostawę opału, światła i słomy dla Wojsk w Gubernii tutetszej w latach 1864, 1865 i 1866, Rząd Gubernialny z odwołaniem się do obwieszczenia swego z dnia 1 (13) Marca r. b. Nr. 11446/3226, zamieszczonego w Dzienniku Powszechnym Nr. 64, 67 i 69 w Kurjerze Warszawskim Nr. 66, 67 i 70, w Gazecie Warszawskiej Policyjnej Nr. 65, 71 i 88, tudzież w Dzienniku Urzędowym Gubernii tutejszej Nr. 11, 12 i 13, podaje do powszechnej wiadomości iż licytacja in minus naprzód przez opieczętowane deklaracje, a potem głośna na powyższą dostawę na tych samych jak poprzednio warunkach, odbywać się będzie w biurze Rządu Gubernialnego w dniu 3 (15 Czerwca) r. b. od godziny 9ej do 12ej z rana od cen dotychczasowych, to jest za sążeń półkubiczny drzewa opałowego rs. 2 k. 20, rs. dwa kop. dwadzieścia.

Za funt świec kop. 17 (siedmnaście).
Za funt oleju kop. 15 (piętnaście).
Za pud słomy kop. 21 i 1/2, (dwadzieścia jeden i pół.)

O bliższych warunkach przekonać się można z powołanego wyżej obwieszczenia w Dzienniku Powszechnym i Dzienniku Urzędowym zamieszczonego, takowe również przejrzane być mogą każdodziennie wyjąwszy świąt w biurze Rządu Gubernialnego w Wydziale Wojskowo-Policyjnym.

Suwałki d. 23 Kwietnia (4 Maja) 1863 r.
Gubernator Cywilny Korytkowski.
za Naczelnika Kancelarji, Pankiewicz.

(N. D. 2128) *Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy.*

Z mocy reskryptu Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 20 Kwietnia (2 Maja) r. b. Nr. 7090/10282, podaje się do wiadomości powszechnej, że w d. 20 Maja (1 Czerwca) r. b. o godzinie 12ej w południe odbędzie się w Sali Posiedzeń Magistratu licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje na dostawę w ciągu 1863 r. dla Warszawskiej Straży Ogniowej:

1. Chomont do pociągu kar z całym przyborem, to jest: lejcami, uzdeczkami, postronkami i t. p. sztuk 25, sztuka od rub. sreb. dziewiętnaście.

2. Zgrzebeł do czyszczenia koni sztuk 50, sztuka od kop. sześćdziesięciu.

3. Szczotek do czyszczenia koni sztuk 50, sztuka od kop. siedmdziesięciu pięciu.

4. Dek z rengortami do przykrywania koni sztuk 18, sztuka od rub sreb. dwóch kop. pięćdziesiąt.

Mający przeto zamiar ubiegania się o powyższą dostawę mogą złożyć w czasie i miejscu wyżej oznaczonym na ręce p. o. Prezydenta Miasta opieczętowane deklaracje, napisane podług wzoru niżej zamieszczonego, a w tych wyraźnie literami bez skrobania, poprawek i przekreśleń wyłuszczyć mają ogólny procent, jaki odstępują i do deklaracji dołączyć kwit Kasy Głównej Ekonomicznej Miasta Stołecznego Warszawy na złożone vadium w ilości rs. 45 i na koszta ogłoszenia rs. 6 które nieutrzymującemu się przy dostawie natychmiast zwrócone będą, deklaracje zaś takie do których vadium nie będzie złożone w Kasie Ekonomicznej Miasta Stołecznego Warszawy i kwit do nich dołączony nie zostanie, przyjęte niebędą.

Inne warunki dotyczące w mowie będącej licytacji są do przejrzenia każdodziennie w Wydziale Administracyjnym, wyjąwszy dni świątecznych.

Warszawa d. 24 Kwietnia (4 Maja) 1863 r.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia podaję niniejszą deklarację, iż podejmuję się dostawy na potrzebę w ciągu r. 1863 dla Warszawskiej straży Ogniowej (tu wypisać przedmioty w ogłoszeniu zamieszczone) i odstępuję od cen w warunkach licytacyjnych zamieszczonych, procentów NN. (wypisać wyraźnie literami), od sta, poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym.

Kwit na złożone vadium w Kasie Głównej Ekonomicznej w sumie rs. 45 i na koszta ogłoszenia rs. 6, które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę, załączam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem dnia mca 1863 r.
(podpisać imię i nazwisko).

(N. D 2059) *Dyrekcja Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Gubernii Radomskiej w Radomiu.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż na zasadzie art. 7 Postanowienia Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1860 r. oraz upoważnień przez Dyrekcję Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego udzielonych, dobra ziemskie z przyległościami i wszystkiemi ich przynależytościami, w poniżej zamieszczającym się wykazie wyszczególnione, jako zalegające w opłatach rat Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu należnych, wystawione zostają na sprzedaż przymusową przez licytację publiczną w Kancelarji podobnież poniżej wyszczególniające go się Rejenta, w mieście Radomiu, w domu przy ulicy Lubelskiej położonym, N. 120 oznaczonym, odbyć się mającą.

Termin przedaży d. 9 (21) Stycznia 1864 r.

1. Goździków z lasami Czarny las i Bross zwanemi tudzież lasem dobra Mechlin, Stoczki i Goździków oddzielającym, w powiecie i Okręgu Opoczyńskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 798 kop. 76, vadium do licytacji rs. 2280, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 18435, przed Rejentem Nalepińskim Michałem.

2. Gutów składające się z wsi i folwarku Gutów, tudzież wsi Brody, w Powiecie i Okręgu Radomskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 1145 kop. 4 1/2, vadium do licytacji rs. 3092, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 26280, przed Rejentem Przychodzkim Michałem.

Termin przedaży d. 10 (22) Stycznia 1864 r.

3. Janków składające się z folwarku i wsi Janków, wsi i folwarku Owadów, folwarku Huta vel Modliszew i z przyległych lasów w Powiecie i Okręgu Opoczyńskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 266 kop. 21, vadium do licytacji rs. 1543, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 9275, przed Rejentem Tirpitz Felicjanem.

4. Kiełczyna z przyległościami Wola Kiełczyńska, Skoczylas, w Powiecie Staszowskim Okręgu Sandomierskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 653 kop. 44, vadium do licytacji rs. 2084, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 16935, przed Rejentem Damięckim Adamem.

5. Kornacice w Powiecie i Okręgu Opatowskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 841 kop. 61, vadium do licytacji rs. 1976, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 19560, przed Rejentem Hassmann Tomaszem.

Termin przedaży d. 11 (23) Stycznia 1864 r.

6. Krogulcza mokra w Powiecie i Okręgu Radomskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 213 kop. 25 i 1/2, vadium do licytacji rs. 596, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 4546, przed Rejentem Nalepińskim Michałem.

7. Ninków w Powiecie Opoczyńskim, Okręgu Szydłowieckim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 697 kop. 63, vadium do licytacji rs. 3520, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 18415 przed Rejentem Przychodzkim Michałem.

8. Ossa z przyległością Rózin czyli Różanna i folwarkiem Wandzinów, oraz dobra Łęgonice, w Powiecie i Okręgu Opoczyńskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 1438 kop. 98, vadium do licytacji rs. 3567, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 31887, przed Rejentem Tirpitz Felicjanem.

Termin przedaży d. 13 (25) Stycznia 1864 r.

9. Pęcławice z przyległościami Chrapy, Poręba, w Powiecie Sandomierskim, Okręgu Staszowskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 547 kop. 5, vadium do licytacji rs. 1860, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 11245, przed Rejentem Damięckim Adamem.

10. Podgajcze ze wsią Drygulec i Elżbietka w Powiecie i Okręgu Sandomierskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 994 kop. 94 1/2, vadium do licytacji rs. 2691, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 22332, przed Rejentem Hassman Tomaszem.

Termin przedaży d. 14 (26) Stycznia 1864 r.

11. Przezwody z folwarkiem Bugaj, w Powiecie i Okręgu Sandomierskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs 843, vadium do licytacji rs. 4005, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 31700, przed Rejentem Przychodzkim Michałem.

12. Przyborowice w Powiecie Sandomierskim, Okręgu Staszowskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 310 kop. 69, vadium do licytacji rs. 956, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 7250, przed Rejentem Tirpitz Felicjanem.

13. Rembów z folwarkiem tegoż nazwiska i przyległemi wioskami Podgrodzie, Podzamcze, Kierdzony, Zamłynie, w Powiecie Sandomierskim Okręgu Staszowskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 400 kop. 84 1/2, vadium do licytacji rs 1165, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 7360, przed Rejentem Damięckim Adamem.

Termin przedaży d. 15 (27) Stycznia 1864 r.

14. Stoczki część lit. B. w Powiecie i Okręgu Opoczyńskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r wynoszą rs. 83 kop. 45, vadium do licytacji rs. 275, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 1504 przed Rejentem Hasman Tomaszem.

15. Wysoczki małe w Powiecie Sandomierw Okręgu Staszowskim: raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 219 kop. 34, vadium do licytacji rs. 722, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 5132, przed Rejentem Przychodzkim Michałem.

16. Zawady składające się z folwarku i wsi Zawady, oraz attynencji Czekajów, w Powiecie i Okręgu Radomskim, raty zaległe w chwili zarządzenia przedaży włącznie z ratą Grudniową 1862 r. wynoszą rs. 549 kop. 55 1/2, vadium do licytacji rs. 3753, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 15498, przed Rejentem Tirpitz Felicjanem.

Przedaże wzmiankowane odbędą się w terminach powyżej oznaczonych, poczynając od godziny 10 z rana, w obec Radcy Dyrekcji Szczegółowej, gdyby zaś Rejent przed którym przedaż odbywać się ma, był przeszkodzony, przedaż odbędzie się w jego kancelarji przed innym Rejentem który go zastąpi, warunki licytacyjne są do przejrzenia w właściwych księgach wieczystych w Biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Radom d. 18 (30) Kwietnia 1863 r.
Prezes, Zajączkowski.
Pisarz, Januszowski.

(N. D 2329) *Dyrekcja Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Gubernii Augustowskiej.*

Na zasadzie art. 17, Postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1860 r. i Reskryptu Dyrekcji Głównej z dnia 14 Marca 1863 r. Nr. 1521, uwiadamia wszystkich Interesowanych, a wszczególności Stanisława Jaźwińskiego wierzyciela rs. 300 z zamieszkania niewiadomego, iż Dobra Ziemskie Bułhakowsk ze wszystkiemi realnościami i przynależytościami położone w Okręgu Kalwaryjskim Powiecie Kalwaryjskim Gubernii Augustowskiej, jako zalegające w ratach Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu należnych w sumie rs. 884 kop. 19, wystawione są na sprzedaż przymusową przez licytacją publiczną.

Przedaż odbywać się będzie w obec Rady Dyrekcji Szczegółowej w dniu 23 Listopada 1863 r. poczynając od godziny 10ej z rana w Kancelarji hypotecznej Rejenta Kancelarji Ziemiańskiej Władysława Rusockiego w mieście Suwałkach przed tymże Rejentem lub innym któryby go zastępował.

Vadium do licytacji oznaczone jest w sumie rs. 1200 w gotowiźnie lub Listach Zastawnych z właściwemi kuponami.

Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 14801 kop. 25.

Warunki licytacyjne są do przejrzenia w właściwej księdze wieczystej i w biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Ostrzeżenie. Wrazie nie dojścia do skutku powyższej przedaży dla braku licytantów, druga i ostateczna sprzedaż od zniżonego szacunku odbytą będzie bez dalszych nowych doręczeń w terminie jaki Dyrekcja Szczegółowa oznaczy i w pismach publicznych raz jeden ogłosi.

Suwałki d. 30 Kwietnia 1863 r.
Prezes, J. Komar.
Pisarz,
Asesor Kolegialny, Zmijewski.

(N. D. 3330) *Dyrekcja Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Gubernii Augustowskiej.*

Na zasadzie art. 17, Postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1860 roku, Reskryptu Dyrekcji Głównej z dnia 14 Marca 1863 r. Nr. 1541 uwiadamia wszystkich interesowanych,

a w szczególności:

1. Fryderyka Ehmicke wierzyciela rs. 165 kop. 83.

2. Kazimierza Strawińskiego wierzyciela rs. 100 i rs. 1034 kop. 41.

3. a) Bonifacego, b) Aleksandra, c) Józefa Jagminow, d) Honoratę z Jagminów Mroczkowę, e) Franciszka, f) Juljana Żarynow, g) Wiktorję z Jagminow Swidowę, h) Konstantego, i) Józefa, k) Aleksandra, l) Septyma, m) Florjana braci Swidow, n) Oktawją ze Swidow Szwykowską wierzycieli rs 3011 kop 69 wszystkich z zamieszkania niewiadomych; iż dobra ziemskie Rumbowicze i Soboliszki z dalszemi realnościami i przynależytościami, położone w Okręgu Kalwaryjskim, Powiecie Kalwaryjskim Gubernii Augustowskiej, jako zalegające w Ratach Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu należnych w sumie rs. 1090 kop 87, wystawione są na sprzedaż przymusową przez licytację publiczną.

Sprzedaż odbywać się będzie w obec Rady Dyrekcji Szczegółowej w dniu 27 Listopada 1863 roku poczynając od godziny 10 z rana w Kancelarji Hypotecznej Rejenta Kancelarji Ziemiańskiej, Władysława Rusockiego w mieście Suwałkach przed tymże Rejentem, lub innym któryby go zastępował.

Vadium oznaczone jest do licytacji w sumie rs. 3200 w gotowiźnie, lub Listach Zastawnych z właściwemi kuponami

Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 17940 kop. 18.

Warunki licytacyjne są do przejrzenia w właściwej księdze wieczystej i w biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Ostrzeżenie. Wrazie niedojścia do skutku powyższej sprzedaży dla braku licytantów, druga i ostateczna sprzedaż od zniżonego szacunku odbytą będzie bez dalszych nowych doręczeń w terminie jaki Dyrekcja Szczegółowa oznaczy i w pismach publicznych raz jeden ogłosi

Suwałki d. 30 Kwietnia 1863 r.
Prezes, J. Komar
Pisarz,
Asesor Kolegjalny, Zmijewski.

(N. D. 2331) *Dyrekcja Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Gubernii Augustowskiej.*

Na zasadzie art. 17 Postanowienia Rady Administracyjnej z d. 28 Czer. (10 Lipca) 1863r. i reskryptu Dyrekcji Głównej z dnia 14 Marca 1863 roku Nr. 1529 uwiadamia wszystkich interesowanych, a w szczególności Księdza Jakóba Gawińskiego wierzyciela rs. 255 z zamieszkania niewiadomego, iż dobra ziemskie Stara Hańcza ze wszystkiemi realnościami i przynależytościami położone w Okręgu Sejneńskim, Powiecie Sejneńskim, Gubernii Augustowskiej, jako zalegające w ratach Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu należnych w sumie rs. 1455 kop. 2, wystawione są na sprzedaż przymusową przez licytację publiczną.

Przedaż odbywać się będzie w obec Rady Dyrekcji Szczegółowej w d 25 Listopada 1863 r. poczynając od god. 10 z rana w Kancelarji hypotecznej Rejenta Kancelarji Ziemiańskiej, Władysława Rusockiego w mieście Suwałkach przed tymże Rejentem lub innym któryby go zastępował.

Vadium oznaczone jest do licytacji w sumie rs. 2100 w gotowiznie lub Listach Zastawnych z właściwemi Kuponami.

Licytacja rozpocznie się od sumy rs 28476 kop. 25.

Warunki licytacyjne są do przejrzenia w właściwej księdze wieczystej i w biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Ostrzeżenie. Wrazie nie dojścia do skutku powyższej przedaży dla braku licytantów, druga i ostateczna przedaż od zniżonego szacunku odbytą będzie bez dalszych nowych doręczeń w terminie jaki Dyrekcja Szczegółowa oznaczy i w pismach publicznych raz jeden ogłosi.

Suwałki d. 30 Kwietnia 1863 r.
Prezes, J. Komar.
Pisarz,
Asesor Kolegjalny, Zmijewski.

(N. D. 2332) *Dyrekcja Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Gubernii Augustowskiej.*

Na zasadzie art. 17 Postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 28 Czerwca (10 Lipca) 1860 r. i reskryptu Dyrekcji Głównej z d. 14 Marca 1863 r. Nr. 1535 uwiadamia wszystkich interesowanych, a wszczególności Macieja i Mustafę Falkowskich mających dożywocie rocznie rs. 30 z zamieszkaniai niewiadomych; iż dobra Ziemskie Morgotraki a z dalszemi realnościami i przynależytościami położone w Ogu i Powiecie Sejneńskim Gubernii Augustowskiej jako zalegające w ratach Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu należnych w sumie rs 80 kop. 14 wystawione są na sprzedaż przymusową przez licytację publiczną.

Przedaż odbywać się będzie w obec Rady Dyrekcji Szczegółowej w d. 25 Listopada 1863r poczynając od godziny 10 zrana w Kancelarji Hypotecznej Rejenta Kancelarji Ziemiańskiej Teofila Kowalskiego w m. Suwałkach pozed tymże Rejentem lub innym któryby go zastępował, vadium oznaczone jest do licytacji w sumie rs. 160 w gotowiźnie lub w listach zastawnych z właściwemi kuponami, licytacja rozpocznie się od sumy rs. 2178 kop. 75.

Warunki licytacyjne są do przejrzenia w właściwej księdze wieczystej i w biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Ostrzeżenie. W rasie nie dojścia do skutku powyższej przedaży dla braku licytantów, druga i ostateczna przedaż od zniżonego szacunku odbytą będzie bez dalszych nowych doręczeń, w terminie jaki Dyrekcja Szczegółowa oznaczy i w pismach publicznych raz jeden ogłosi.

Suwałki dnia 13 Maja 1863 r.
Prezes Komar.
Pisarz.
Asesor Kolegjasny, Zmijewski.

(N. D. 2333) *Dyrekcja Szczegółowa Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Gubernii Augustowskiej.*

Na zasadzie art. 17 Postanowienia Rady Administracyjnej z d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1860 r. i reskryptu Dyrekcji Głównej z d. 14 Marca 1863 r. Nr. 1543 uwiadamia wszystkich interesowanych,

A w szczególności:

1. Bonifacego Jagmina, 2. Honoratę Swidową, 3. Michala Jagmina, 4. Franciszka Żaryna, 5. Juljana Żaryna wierzycieli rs. 8460 z zamieszkania niewiadomych iż dobra Ziemskie Sudawskie ze wszystkiemi realnościami i przynależytościami położone w Okręgu i Powiecie Sejnejskim Gubernii Augustowskiej jako zalegające w ratach Towarzystwu Kredytowemu Ziemskiemu należnych w sumie rs. 414 kop. 45 wystawione są na sprzedaż przymusową przez licytację publiczną.

Przedaż odbywać się będzie w obec Rady Dyrekcji Szczegółowej w d. 27 Listopada 1863 r. poczynając od godziny 10 z rana w Kancelarji Hypotecznej Rejenta Kancelarji Ziemiańskiej Teofila Kowalskiego w mieście Suwałkach przed tymże Rejentem lub innym któryby go zastępował. zadium oznaczone jest do icytacji w sumie rs. 580 w gotowiźnie lub w istach zastawnych z właściwemi kuponami. Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 6968 kop. 75

Warunki licytacyjne są do przejrzenia w właściwej księdze wieczystej i w biurze Dyrekcji Szczegółowej.

Ostrzeżenie. W razie nie dojścia do skutku powyższej przedaży dla braku licytantów, druga i ostateczna przedaż od zniżonego szacunku odbytą będzie bez dalszych nowych doręczeń w terminie jaki Dyrekcja Szczegółowa oznaczy i w pismach publicznych raz jeden ogłosi.

Suwałki dnia 13 Maja 1863 r.
Prezes Komar.
Pisarz,
Asesor Kolegialny, Zmijewski.

(N. D. 2221) *Naczelnik Powiatu Warszawskiego.*

Podaje niniejszym do publicznej wiadomości, iż w dniu 4 (16) Czerwca r. b. o godzinie 12 w południe odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje na entreprizę wystawienia domu dla sług kościoła w mieście Warce, suma wykazem kosztów objęta, a do minus licytacji podająca się wynosi rs. 858 kop. 22, mający zatem zamiar podjęcia się wykonania robot około wystawienia rzeczonego domu, złoży na ręce Naczelnika Powiatu opieczętowaną deklarację, podług wzoru niżej zamieszczone napisaną, w której suma zadeklarowana bez skrobań, poprawek lub przekreśleń wyraźnie literami ma być napisana, również do tejże deklaracji dołączyć należy dowód Banku Polskiego na złożone vadium kwotę rs. 85, kop. 82 wynoszące.

Inne warunki tej entreprizy dotyczące, mogą być przejrzane w biurze Powiatu w godzinach biurowych.

Warszawa d. 29 Kwiet. (11 Maja) 1863 r.
Radca Dworu, Maryewski.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z daty 29 Kwietnia (11 Maja) r. b. podaję niniejszą deklarację, że zobowiązuje się podjąć wykonania robot około wystawienia domu dla sług kościoła w mieście Warcie w ścisłem zastosowaniu się do wykazu kosztów i rysunku za sumę rs. N. (wypisać literami) poddając się wszelkim obowiazkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym, dowód Banku Polskiego na złożone do niego vadium w ilości rs. 85 kop. 82 wyraźniej rs. ośmdziesiąt pięć kopiejek ośmdziesiąt dwa wynoszące dołączam, które w razie nieutrzymania się na licytacji sam odbiorę, lub o nadesłanie na pocztę do N. na mój koszt upraszam, stałe moje zamieszkanie jest w N pisałem w N. dnia N. Mca N.r. 1863.
(podpisać imie i nazwisko)

(N. D. 2222) *Naczelnik Powiatu Warszawskiego.*

Z mocy reskyptu Rządu Gubernialnego Warszawskiego z daty 1 (13) Kwietnia r. b. Nr. 15526/3988, podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 Maja (12 Czerwca) r. b. o godzinie 12 w południe w biurze Naczelnika Powiatu Warszawskiego odbywać się będzie in minus licytacja przez opieczętowane deklaracje na entreprizę reperacji domu i zabudowań gospodarskich dla Szkoły Elementarnej we wsi Szopach Niemieckich od sumy anszlagowej rs 317 kop. 15.

Przystępujący do licytacji obowiązany jest dołączyć do deklaracji, jaka ma być napisana podług załączonego wzoru, kwit Banku Polskiego na złożone do niego vadium rs. 31 kop. 8.

Inne warunki tej entreprizy dotyczące przejrzane być mogą w biurze Powiatu każdego dnia w godzinach biurowych.

Warszawa d. 27 Kwietnia (9 Maja) 1863 r.
Radca Dworu, A. Maryewski.

Wzór do deklaracji.

W skutku ogłoszenia z dnia 27 Kwietnia (9 Maja) 1863 r. podaje niniejszą deklarację, że z obowiązuje się podjąć wykonania robót około reperacji domu i zabudowań gospodarskich dla Szkoły Elementarnej we wsi Szopach Niemieckich wścisłem zastosowaniu się do wykazu kosztów za sumę rs. N. (wypisać literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym.

Dowód Banku Polskiego na złożone vadium w ilości rs. 31 kop. 8 dołączam, które wrazie nieutrzymania się sam odbiorę, lub o nadesłanie pocztą do N. na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. dnia N. mca N. r. 1863.
(podpisać imię i nazwisko)

(N. D. 2337) *Naczelnik Powiatu Piotrkowskiego.*

Stosownie do odezwy Zarządu Poczt w Królestwie Polskiem z dnia 16 Maja r. b. Nr. 8659, Naczelnik Powiatu podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 6 (18) Czerwca r. b. o godzinie 11 z rana w mieście Piotrkowie w biurze Powiatu odbywać się będzie głośna in minus licytacja na entreprizę reperacji domu Pocztowego w temże mieście od sumy anszlagowej rs. 145 kop. 83, każdy mający chęć podjęcia się tej entreprizy, winien się zgłosić w terminie wyżej oznaczonym i złożyć vadium wyrownywające 1/10 części sumny licytacyjnej to jest r. 15 w gotowiznie, które nieutrzymującemu się przy licytacyi zaraz zwróconym będzie

Inne warunki tej Entreprizy dotyczące i anszlag kosztów, każdodziennie wyjąwszy świąt w biurze Naczelnika Powiatu w godzinach służbowych przejrzane być mogą.

Piotrków d. 7 (19) Maja 1863 r.
Asesor Kolegjalny, Zamarajew

(N D. 2339) *Naczelnik Powiatu Wieluńskiego.*

W dniu 13 (25) Czerwca r. b. od godziny 10ej z rana odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Wieluńskiego, licytacja in minus przez otwarcie opieczętowanych deklaracji podług wzoru poniżej zamieszczonego podać się mających na restauracją kościoła parafialnego w Przystajni, oraz muru otaczającego kościół, od sumy anszlagowej rs. 1651 kop. 95 1/2. Przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć vadium w 1/10 części t. j. rs. 165 kop. 20 do jednej z kas Skarbowych lub miejskich, które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odebrać będzie mógł natychmiast, lub też za wskazaniem miejsca przez pocztę na koszt zwróconem sobie mieć będzie.

Wzór do deklaracji.

Ja niżej podpisany obowiązuję się niniejszem pismem do wykonania robót restauracji kościoła parafialnego w wsi Przystajni, oraz muru otaczającego kościół, stosownie do anszlagu za sumę (wypisać literami) poddając się wszelkim zastrzeżeniom i obostrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym

Vadium do tej licytacji złożyłem w kasie N. w dowód czego kwit tejże dołączam, pisałem w N. dnia N. miesiąca N. roku 1863, imie i nazwisko oraz miejsce zamieszkania napisać czytelnie.

Wieluń dnia 23 Kwietnia (5 Maja) 1863 r.
Szmidecki.

(N. D. 2340) *Naczelnik Powiatu Wieluńskiego*

W dniu 13 (25) Czerwca r. b. o godzinie drugiej po południu, odbywać się będzie w Biurze Naczelnika Powiatu Wieluńskiego, licytacja in minus przez otwarcie opieczętowanych deklaracji podług wzoru poniżej zamieszczonego podać się mających, na budowę nowego murowanego kościoła parafjalnego w wsi Poczesny, od sumy anszlagowej, rs. 13477 kop. 25 przystępujący do licytacji, obowiązany jest złożyć vadium w 1/10 części to jest r. s. 1347 kop, 72 1/2 do jednej z kas Skarbowych lub miejskich, które wrazie nie utrzymania się przy licytacji, oderać będzie mógł natychmiast, lub też za wskazaniem miejsca przez pocztę na koszt zwróconem sobie mieć będzie.

Wzór do deklaracji

Ja niżej podpisany obowiązuję się niniejszem pismem, do wykonania robót około budowy nowego murowanego kościoła parafjalnego w wsi Poczesny, stosownie do anszlagu za sumę (wypisać literami) poddając się wszelkim zastrzeżeniom i obostrzeniom, warunkami licytacyjnemi objętym.

Vadium do tej entreprizy złożyłem w kasie N w dowód czego kwit tejże dołączam, pisałem w N dnia N miesiąca N roku 1863, Imie i nazwisko oraz miejsce zamieszkania, napisać czytelnie.

Wieluń dnia 1 Maja 1863 r.
Szmidecki

(N. D. 2334) *Naczelnik Powiatu Gostyńskiego*

W skutku odezwy zarządu Poczt w Królestwie Polskim podaje do wiadomości, ze w m. Kutnie w Biórze Naczelnika Powiatu w dniu 10 (22) Czerwca r. b. o godzinie 11tej przed południem, odbywać się będzie in minus licytacja przez opieczętowanie deklaracji, na entreprizę reperacji domu pocztowego, z zabudowaniami w mieście Kutnie od sumy anszlagoewj rs. 778 kop. 38. Każdy przystępujący do licytacji, winien przed godziną oznaczoną, złożyć na ręce Naczelnika Powiatu deklaracją opieczętowaną napisaną wedle wzoru poniżej zamieszczonego, o ile za mniejszą sumę tej entreprizy podejmuje się, nadto złożyć także kwit kasy Powiatu Gostyńskiego lub innej Rządowej na wniesione vadium w kwocie rs. 78.

Wykaz kosztów i warunki przedlicytacyjne znajdują się w Biórze Naczelnika Powiatu, gdzie kazdego dnia prócz święta przejrzane być mogą

Wzór do deklaracji.

Stosownie do ogłoszenia z daty 4 (16) Maja r. b. Nr. 7825 składam niniejszą deklaracją, iż obowiązuje się podjąć entreprizy reperacji domu pocztowego z zabudowaniami w m. Kutnie: stosownie do anszlagu na ten cel sporządzonego za sumę rs. N wyraźnie rs. N poddając się obowiązkom w warunkach do licytacji objętych dobrze mi znanych.

Kwit Kasy N na złożone vadium dołączam, stałe moje zamieszkanie jest w N dnia N miesiąca N r. 1863, podpis (imie i nazwisko)

Kutno dnia 4 (16) Maja 1863 r.
J. Świecimski.

(N. D. 2205) *Naczelnik Powiatu Krasnystawskiego*

Podaje do powszechnej wiadomości że w d. 28 Maja (10) Czerwca 1863 r. o godzinie 11 z rana, odbywać się będzie w Biurze Naczelnika Powiatu Krasnystawskiego licytacja in minus w 2 terminie przez opieczętowane deklaracje:

1. Na oparkanienie Cmentarza grzebalnego i wystawienie trupiarni we wsi Rządowej Chutczy od rs. 226 kop 92.

2. Wystawienie nowej plebanji tamże od rs. 754 kop. 32.

3 Restauracji Cerkwi tamże od rs. 97 kop. 60

4. Reperacja zabudowań ekonomicznych na temże probostwie od rs. 124 kop. 56, razem od rs. 1203 kop. 40. Mający więc zamiar podjęcia się tej entreprizy, zechcą w miejscu i czasie wyżej oznaczonym, nadesłać pocztą lub osobiście złożyć opieczętowane deklaracje podług wzoru niżej domieszczonego, na papierze stemplowym ceny kop. 7 1/2 czysto wyraźnie i bez skrobania napisane z dołączeniem do nich kwitu kasy Skarbowej na złożone vadium w ilości rs. 120 który składający deklaracje osobiście w gotowiźnie złożyć mogą plany anszlagi; oraz warunki licytacyjne każdego czasu wyjąwszy Święta są do przejrzenia w biurze Naczelnika Powiatu.

Wzór do Deklaracji

Wskutek ogłoszenia Naczelnika Powiatu Krasnystawskiego z d. 25 Kwietnia (7 Maja) r. b. N. 6308 deklaruję się niniejszem dopełnić entreprizę oparkanienia Cmentarza Grzebalnego i wystawienia trupiarni na tymże we wsi Rządowej Chutczy oraz wystawienia nowej plebanji na probostwie r. g. Chutcze restauracji Cerkwi i zabudowań ekonomicznych tamże za rubli srebrem wyraźnie rs (wypisać literami) a to podług planu i anszlagu, przez Komisję Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pod dniem 31 Stycznia (12 Lutego) r. b. N. 236/12063 zatwierdzonego, poddając się wszelkim zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym kwit kasy N. na złożone vadium w kwocie rs, 120 załączam (lub kwotę rs. 120 na vadium gotowizną składam) które w razie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę, stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. dnia N. miesiąca N. r. N.

(podpisać imię i nazwisko)

Krasnystaw dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1863 r.
Machczyńskis

(N. D. 2336) *Naczelnik Powiatu Marjampolskiego.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 3 (15) Czerwca r. b. o godzinie 10 rano odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Marjampolskiego, przez podanie opieczętowanych deklaracji, licytacja in minus na roboty w domu Pocztowym w Marjampolu wykonać się mające mianowicie reperacji domu, zabudowań pocztowych, oraz urządzenie kuchni dla Naczelnika i mieszkania dla Ekspedytora urzędu Pocztowego, poczynając od sumy rs. 783 kop. 65 przez Radę Ogólną Budowniczą ustanowionej.

Każdy przeto mający chęć podjęcia się tej entreprizy, obowiązany jest w dniu i miejscu wyżej oznaczonym podać deklarację dobrze opieczętowaną z kwitem Kasy Skarbowej na złożone vadium w kwocie rs. 79 podług formy poniżej zamieszczonej, bez żadnych przekreśleń i poprawek, gdyż w razie przeciwnym deklaracje podobne jako nieważne przyjęte nie będą.

Wykazy kosztów wskazujące szczegółowo jakie roboty mają być wykonane, oraz warunki podług jakich ma się odbywać licytacja a następnie roboty wykonane być powinny, przejrzane być mogą w biurze Naczelnika Powiatu tak w terminie do licytacji oznaczonym, jako też i poprzednio, każdodziennie w godzinach biurowych.

Marjampol d. 3 (15) Maja 1863 r.
Trautsolt.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Naczelnika Powiatu Marjampolskiego z dnia 3 (15) Maja r. b. Nr. 6580, podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się uskutecznić reperacją domu i zabudowań Pocztowych oraz urządzenie kuchni dla Naczelnika i mieszkania dla Expedytora Urzędu Pocztowego w Marjampolu, zgodnie we wszystkiem z zatwierdzonemi wykazami kosztów, a to za sumę rs. N kop. N. wyraźnie rubli srebrem N kop. N. poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym

Kwit Kasy skarbowej na złożone w niej vadium w kwocie rs. 79 załączam które w razie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę, lub o nadesłanie do miejsca N. na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N pisałem w N dnia N miesiąca N roku 1863.
(podpisać imie i nazwisko).

(N. D. 2361) Podpisany Patron przy Trybunale Cywilnym Gubernii Warszawskiej w Kaliszu wiadomo czyni, iż nieruchomość w mieście Kaliszu przy ulicy Warszawskiej pod N 63 położona, składająca się: z domu frontowego czyli kamienicy masiv murowanej o parterze, dwóch piętrach i piwnicach, oraz takiejże oficyny w tyle, tudzież zabudowań tylnych, to jest: stajni z drwalnią, i wozowni łącznie, i wozowni czyli szopy, tudzież wychodka z drzewa, na popieranie Andrzeja Rybarskiego głównego opiekuna nieletnich: Elżbiety, Karoliny, Wandy i Macieja Rybarskich z własnych funduszów się utrzymującego, w Kaliszu zamieszkałego, przeciwko Konstancji z Gibasiewiczów po Auguście Fryderyku Bernhard pozostałej wdowy, jako matce i głównej opiekunce nieletniej: Anny-Zofii-Wiktorji trzech imion z Augustem Fryderykiem Bernhard zpłodzonej córki, Andrzejowi Garyantysiewiczowi, tejże nieletniej przydanemu opiekunowi, z własnych funduszów się utrzymującego, w Warszawie pod Nr. 2687b zamieszkałym, tudzież innym pełnoletnim, sprzedaną będzie w drodze działów w Trybunale Cywilnym w Gubernii Warszawskiej w Kaliszu przed W. Linowskim Asesorem w dniu 21 Czerwca (3 Lipca) r. b. o godzinie 3 z południa. Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 4499 kop. 95 1/2 jako szacunku taksą wynalezionego.

Kalisz dnia 3 (14) Maja 1863 r.
Franciszek Modrzejewski.

(N. D. 2198)

W lasach do dóbr Zawieprzyce należących w Gubernii i Powiecie Lubelskim położonych, mianowicie też w obrębie Wólka Okręgu I. wiorst trzy od rzeki Wieprza odległym, w czterech po sobie idących cięciach rocznych, wycechowano na sprzedaż: **Sosniny użytkowej i opałowej sztuk 1909; Dębiny użytkowej i opałowej sztuk 851;** razem 2760, ocenionych na rs. 7357.

Konkurenci do kupna, drzewo powyższe przez służbę leśną miejscową w każdym czasie okazane mieć będą na gruncie a pragnący nabyć takowe, bez ewikcji za gatunek i wymiary z obowiązkiem pozostawienia na gruncie wierzchów i gałęzi mogą złożyć deklaracje do d. 15 Czerwca r. b. pod adresem Właściciela dóbr w domu własnym w Warszawie pod Nr. 1352 lit A przy ulicy Mazowieckiej zamieszkałego, a najwyżej nad sumę szacunkową postępujący przy kupnie utrzymany będzie.

ZAPOZWY EDYKTALNE.

(N. D. 2283) *Sąd Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału I.*

Zapozywa Stanisława Duszyńskiego, lat 26 liczącego, katolika, żonatego, bezdzietnego, ostatnio w mieście Tarczynie przy ojcu właścicielu zajazdu zamieszkałego, ażeby najdalej za dni 30 od daty niniejszego ogłoszenia w Sądzie tutejszym, celem wysłuchania wyroku w sprawie własnej zapadłego stawił się.

Warszawa d. 2 (14) Maja 1863 r.
Sędzia Prezydujący, Popławski.

(N D. 2121) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Piotrkowskiego*

Wzywa Jana Paprockiego ostatnio we wsi Jamno, Gminie Kruszyna zamieszkałego, z profesji kowalskiej utrzymującego się, obecnie z pobytu niewiadomego, aby celem wysłuchania wyroku Sądu Apelacyjnego Królestwa Polskiego, w sprawie jego wydanego, w Sądzie tutejszym wciągu dni 30tu od daty tego ogłoszenia stawił się, lub o miejscu swego pobytu doniósł, a to pod rygorem prawa

Piotrków dnia 23 Kwietnia (4 Maja) 1863 r.
Sędzia Prezydujący,
Asesor Kolegjalny, Chmieleński

DONIESIENIA PRYWATNE.

(N. D. 2216) Doktór medycyny, M. *Karmin*, rodem z Galicji, odbywszy 16to-letnią praktykę lekarską w Galicji i Wiedniu, osiadł teraz w Cieplicach Czeskich (Toeplitz). i poleca się szanownym gościom Polakom, z któremi konsultacje lekarskie w języku ojczystym odbywać może. Mieszka w Café Salon.

(N. D. 2165) **Nagrody rs. 3.**

Kwit tymczasowy kasy Banku Polskiego pod N. 61,907 na złożone vadium rs. 2240 wyekspedjowany z listem z Suwałk pocztą osobowo listową w dniu 29 Kwietnia r. b. pod adresem M. Endelmana w Warszawie zaginął, upraszam szanownego znalazcę o zwrot takowego pod N. 1800 do właściciela domu. Nadmienia się, że ostrzeżenie gdzie należy uczynionem zostało.

Warszawa dnia 12 Maja 1863 r.
Ch. Endelman, w Warszawie pod N. 1800 zamieszkałego,

(N. D. 2218) Podaje się do powszechnej wiadomości, iż bilet Lombardowy wydany za N. 32,103 na rs. 230 przypadkowo zaginął.

Wzywa się więc posiadacza, iżby najpóźniej w 6 tygodni od dnia 1 Czerwca r. 1863 to jest od daty ostatniego ogłoszenia zgłosił się i prawo posiadania onegoż w Dyrekcji Lombardu udowodnił, gdyż w przeciwnym razie duplikat biletu wydanym zostanie osobie, której nazwisko zapisane w księgach Dyrekcji. (2)

w Drukarni J. Jaworskiego.—Za pozwoleniem Cenzury.